

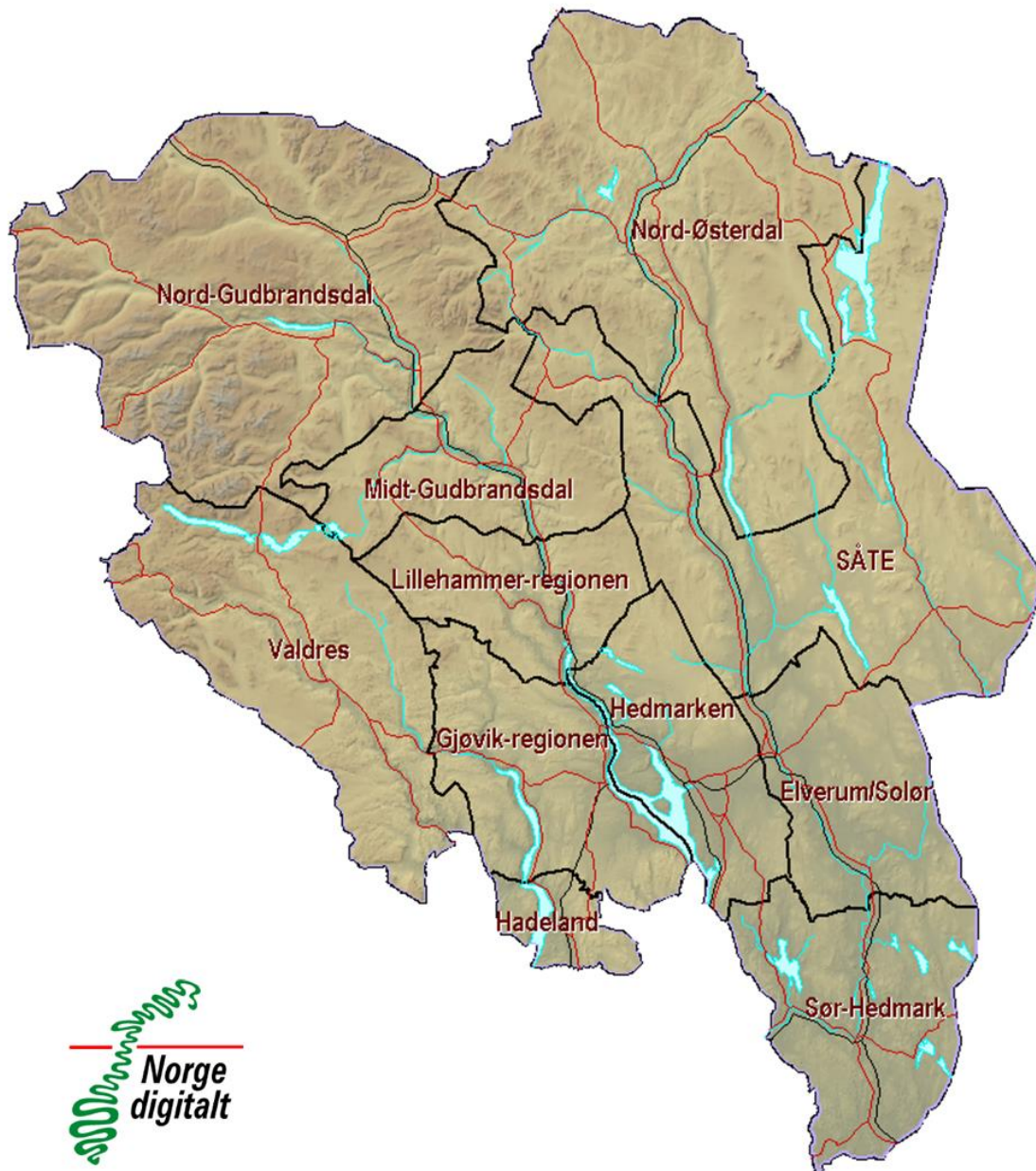
FYLKESGEODATAPLAN

for

Innlandet

2024-2027

Vedtatt 04.10.2023

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
1.1	Norge digitalt i Innlandet.....	3
2	Fokusområder og satsinger i planperioden.....	4
3	Samarbeid	5
3.1	Organisering av Norge digitalt i Innlandet.....	5
3.1.1	Fylkesgeodatautvalg	5
3.1.2	Arbeidsutvalg for basisdata	7
3.1.3	Arbeidsutvalg for plan- og temadata	8
3.1.4	Andre samarbeidsutvalg/-grupper i regionen	9
3.2	Årlige møter i Norge digitalt-samarbeidet	13
3.3	Andre geodatasamarbeid i fylket.....	14
3.3.1	Interkommunale geodatasamarbeid.....	14
3.3.2	InnlandsGIS.....	15
3.3.3	Temadata Innlandet	16
4	Datainnhold	17
4.1	Basisdata	17
4.1.1	Felles kartdatabase (FKB)	17
4.1.2	Ortofoto og andre bildedata	28
4.1.3	Detaljerte høydedata (terreng og overflate)	32
4.1.4	Matrikkeldata inkludert administrative grenser.....	35
4.2	Plandata	42
4.3	Temadata	47
4.4	Marine data.....	53
4.5	Fylkesspesifikke tiltak - Klimatilpasning	54
5	Kompetanse	55
6	Handlingsplan.....	57

1 Innledning

Nasjonal geodatastrategi, «Alt skjer et sted», ble lagt fram av Regjeringen i 2018. Den bygger på og utfyller Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet, jf. Meld. ST. 27 (2015-2016).

I tillegg til strategiens visjon, **Norge skal være ledende i bruk av geografisk informasjon**, har den fire hovedmål og en handlingsplan som revideres årlig.

Geodataplanen er en plan for Norge digitalt samarbeidet i de enkelte fylkene. Den omhandler det de lokale partene samarbeider om eller planlegger å samarbeide om innen sin region. Arbeid som de enkelte partene har ansvar for, men som ikke omfattes av samarbeidet, er ikke en del av denne geodataplanen. Aktivitetene skal ses opp mot målene og tiltak i handlingsplanen til Nasjonal geodatastrategi.

Planen består av to deler:

- Et Fellesdokument som er likt i alle landets fylker. Dette dokumentet inneholder generell informasjon og overordnede føringer for det lokale geodatasamarbeidet i Norge digitalt. Her gis en kort innføring i hvordan Norge digitalt-samarbeidet er organisert og i hva som er de viktigste rammebetingelsene for samarbeidet lokalt. Dette dokumentet skal være likt for alle fylker og ikke endres lokalt.
- En Fylkesgeodataplan som er utarbeidet spesielt for et fylke eller en region. Fylkesgeodataplanen omhandler de aktivitetene det samarbeides om lokalt. Handlingsplanen foreligger som et frittstående regneark (vedlegg) til Fylkesgeodataplanen.

1.1 Norge digitalt i Innlandet

Geodataplanen er et sentralt redskap i arbeidet med å realisere Norge digitalt-samarbeidet i Innlandet. Målgruppen for geodataplanen er Norge digitalt-partene i fylket.

Geodataplanen skal bidra til:

- Å bedre den offentlige saksbehandlingen ved bruk av geografisk informasjon
- At etablering, ajourføring, tilrettelegging, forvaltning og distribusjon av data gjøres på en effektivt og formålstjenlig måte
- Å organisere geodataarbeidet på en formålstjenlig og samfunnsøkonomisk måte, både administrativt og teknologisk, på regionalt, interkommunalt og kommunalt nivå.

Geodataplanen skal være en konkret, handlingsrettet plan preget av klare prioriteringer, realistiske mål, fornuftige tiltak og konkrete resultatmål.

Statsforvalteren i Innlandet, Innlandet fylkeskommune, KS Innlandet (kommunene), Statens vegvesen og Kartverket Innlandet vedtok i 2020 Geodatastrategi for Innlandet: [Det skjer i Innlandet](#)

Fylkesgeodataplanen fungerer som handlingsplan for Innlandets geodatastrategi.

2 Fokusområder og satsinger i planperioden

Sikre et lett tilgjengelig og oppdatert datagrunnlag av god kvalitet

- Sørge for oppdaterte basis geodata gjennom gode rutiner for periodisk og kontinuerlig ajourhold, herunder etablere gode rutinebeskrivelser for ajourhold av AR5, veg, bygg og planbaser (Tiltak 9 Nasjonal geodatastrategi)
- Forbedre kvaliteten på vanntema basert på aktuelle tilgjengelige kilder (Tiltak 3 og 9 Nasjonal geodatastrategi)
- Forbedre kvaliteten i matrikkelen i henhold til strategi for økt datakvalitet (Tiltak 4 Nasjonal geodatastrategi)
- Tilgjengeliggjøre oppdaterte temadata for partene gjennom felles database for Innlandet (Temadata Innlandet) (Tiltak 3 og 12 Nasjonal geodatastrategi)
- Tilgjengeliggjøre oppdaterte plandata for partene gjennom geosynkronisering (Tiltak 5 Nasjonal geodatastrategi)
- Utarbeide satsingsforslag for klimatilpasning, se kapittel 4.5 (Tiltak 3 og 15 Nasjonal geodatastrategi)

Øke kunnskapen om og bruk av geodata

- Øke bruken av temadata gjennom målrettede tiltak i regi av Temadata Innlandet
- Arbeide for at saksbehandlere tar i bruk tilgjengelige geodata og tjenester, gjennom ulike kompetansetiltak.
- Bidra med fagkompetanse på arenaer der det er naturlig å delta
- Videreutvikle de interkommunale samarbeidene og samhandlingen med fylkesetatene for å utnytte potensialet for effektiv saksbehandling

Sikre samordning mot aktiviteter i nasjonal geodatastrategi

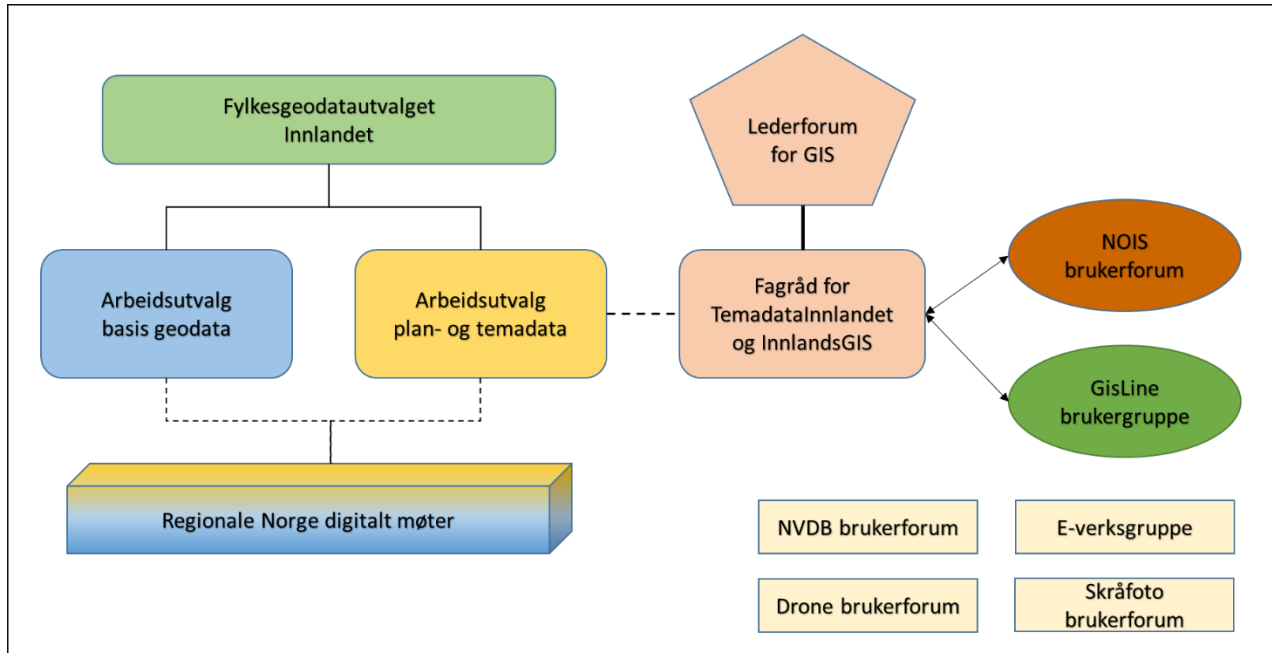
- Holde oss oppdatert om aktiviteter i geodatastrategien
- Være en aktiv bidragsyter til å komme med innspill til nasjonale satsinger

3 Samarbeid

3.1 Organisering av Norge digitalt i Innlandet

Organiseringen av Norge digitalt i Innlandet er i henhold til retningslinjer fra nasjonalt nivå. Modellen er utvidet med noen grupper med ulike ansvarsområder - se nedenfor. De interkommunale GIS-samarbeidene fungerer som en plattform for organiseringen.

Figur 1 Organisering av Norge digitalt i Innlandet

3.1.1 Fylkesgeodatautvalg

Ansvar for arbeid mot handlingsplanen i nasjonal geodatastrategi ligger til utvalget. Representantene er ambassadører for nasjonal geodatastrategi i sine organisasjoner og mot samarbeidspartner.

Mandat

Fylkesgeodatautvalget (FGU) er hovedutvalget for satsing og samordningen av Geovekst og Norge digitalt i fylkene. Utvalget skal:

- Bidra til økt bruk av geodata i forvaltningen og bidra til å profilere Norge digitalt/Geovekst og den samfunnsmessige betydningen av forvaltningsarbeid på tvers av forvaltningsnivåene i fagmiljøene
- Gi råd og anbefalinger til deltakende parter
- Behandle og godkjenne Geodataplanen
- Forberede og gjennomføre Norge digitalt årsmøter

Fylkesgeodatautvalget skal ha minimum to årlige møter. I 2024 planlegges et digitalt møte i januar, fysisk møte før sommeren (lunsj til lunsj) og et møte i september/oktober der geodataplanen besluttes.

Sammensetning

- 4 fra kommunene (geografisk spredning, by og landkommuner)
- 1 fra Statens vegvesen
- 2 fra Energiselskapene i Innlandet
- 1 fra Telenor
- 2 fra Statsforvalteren i Innlandet
- 2 fra Innlandet fylkeskommune
- 1 fra Bane NOR
- 1 fra Statens kartverk
- 4 fra øvrige Norge digitalt parter i fylket.
- Leder av arbeidsutvalg for basis geodata (AU Basis) og leder av arbeidsutvalg for tematiske geodata (AU Tema).

For å sikre deltagelse fra alle parter på møter i utvalget bør alle representanter ha en fast vararepresentant. Representantene fra øvrige ND-parter utpekes av FGU. Kommunenes representanter oppnevnes av KS. Øvrige representanter til FGU pekes ut av deltagende parter. Funksjonstida for utvalget er 4 år.

Fylkesgeodatautvalgets medlemmer (2024-2028):

Representant for	Navn/Tittel	Arbeidsgiver
Kommunene	Marit Svanborg	Lesja kommune
Kommunene	Bård Nysveen	Gjøvik kommune
Kommunene	Anne Kjersti Briskerud (leder)	Kongsvinger kommune
Kommunene	Petter Hermansen	Tynset kommune
Vegvesenet	Atle Dale Moen	Statens vegvesen
Energi	Svein Arne Rakstang	Elvia
Energi (Geovekst-forum repr)	Bjørn Helge Sebusæter	Elvia
Telenor	Alf Ove Lindås	Telenor
Landbruket/Statsforvalteren	Roar Kjær	Statsforvalteren i Innlandet
Landbruket/Statsforvalteren	Espen Gudevang	Statsforvalteren i Innlandet
Fylkeskommunen (GIS)	Frode Hansen	Innlandet fylkeskommune
Fylkeskommunen (samferdsel)	Helle D. Nannestad	Innlandet fylkeskommune
Jernbane	Jon Haugland	Bane NOR
Øvrige ND-parter/skogbruk	Erik Ødegård	Glommen-Mjøsen Skog
Øvrige ND-parter	Torleiv Yli Myre	NVE Region Øst
Øvrige ND-parter	Frode Faraas	Forsvarsbygg
Øvrige ND-parter	Rune Strand Ødegård	NTNU Gjøvik
Statens kartverk	Håkon Dåsnes	Kartverket Innlandet
AU-Basis	Bente Kristiansen (sekr)	Kartverket Innlandet
AU-Tema	Anita Høie	Kartverket Innlandet

3.1.2 Arbeidsutvalg for basisdata

Mandat

Arbeidsutvalget for basisdata (AU-Basis) skal i hovedsak arbeide med samordning av basis geodata i fylket, spesielt med henblikk på prioritering av samarbeidsprosjekter innen Geovekst.

Utvalget skal:

- Behandle saker vedrørende etablering, drift og vedlikehold av basis geodata inklusive matrikkelen
- Gi innspill til kurs/kompetanseheving
- Gi innspill til geodataplanen innenfor basis geodata
- Være arena for erfaringsutveksling mellom regionsamarbeidene

Sammensetning

- Kommunerepresentanter fra hver region (velges av kommunene i regionen)
- Energirepresentanter - velges blant Energiselskapene i fylket (E-verks gruppa)
- Representanter fra øvrige Geovekst-parter – utpekes av den enkelte part
- Eventuelt deltakere fra andre relevante aktører

AU-Basis skal ha minimum to årlige møter. I 2024 planlegges et fysisk møte før sommeren (lunsj til lunsj sammen med Fylkesgeodatautvalget og et møte i september der geodataplanen er hovedtema.

Utvalgets medlemmer:

Representant for	Navn	Vara
Kommunene i Elverum-Solør regionen	Jarle Skoglund	Kristin Lierstuen
Kommunene i Gjøvikregionen	Kasia Dokken	Svein Andreassen
Kommunene i Hadelandsregionen	Gro Nordal	
Kommunene i Hedmarkenregionen	Stig Aage Melve	Jan Ola Pedersen
Kommunene i Lillehammerregionen	Johnny Høglien	Svein Inge Gausemel
Kommunene i Midt-Gudbrandsdal	Jon Helge Silli	Sigrid Grotheim Steig
Kommunene i Nord-Gudbrandsdal	Stig Roar Mandal	Øystein Svastuen
Kommunene i Nord-Østerdal	Erin Sandberg	Kristin Fines Ygre
Kommunene i Sør-Hedmark	Kay Henning Kleverud	Anne Kjersti Briskerud
Kommunene i SÅTE-regionen	Agita Freimane	Roar Moren
Kommunene i Valdres	Erik Heiland	Lars Ø. Hemsing
Statsforvalteren i Innlandet/Landbruk	Roar Kjær	Espen Gudevang
NVE, region øst	Torleiv Yli Myre	
Statens vegvesen	Kari Anne Midtvold	Marius Øie
Nettselskapene	Bjørn Helge Sebusæter	
Nettselskapene	Inge Roar Kristiansen	Tom Møller Berg
Telenor	Arve Morten Kristiansen	
Forsvarsbygg	Per Gunnar Ulveseth	Kristine Andreassen
Bane NOR	Jon Haugland	
Innlandet Fylkeskommune (samferdsel)	Helle D. Nannestad	Pål Ellingsen Byfuglien
Innlandet Fylkeskommune (GIS)	Frode Hansen	
Kartverket Innlandet	Håkon Dåsnes	
Kartverket Innlandet	Bente Kristiansen (leder)	

3.1.3 Arbeidsutvalg for plan- og temadata

Mandat

Arbeidsutvalget for plan- og temadata (AU-Tema) skal være en møteplass hvor partene i Norge digitalt i fylkene presenterer og drøfter saker knyttet til produksjon, formidling og bruk av plan- og temadata.

Utvalget skal:

- Være arena for gjensidig erfaringsutveksling og samhandling med Temadata Innlandet hvor målet er å sikre plan- og temadata med høy kvalitet og god formidling av disse.
- Gi innspill til geodataplanen innen plan- og temadata
- Bidra til kurs/kompetanseheving innen fagområdet

Sammensetning

- Kommunerepresentanter fra hver region (velges av kommunene i regionen)
- Representanter fra aktuelle Geovekst-parter
- Statsforvalteren (andre fagområder enn Geovekst)
- Eventuelt andre Norge digitalt parter i fylket

AU-Tema skal ha minimum to årlige møter. I 2024 planlegges et fysisk møte før sommeren (lunsj til lunsj sammen med Fylkesgeodatautvalget og et møte i september der geodataplanen er hovedtema.

Utvalgets medlemmer:

Representant for	Navn	Vara
Kommunene i Elverum-Solør regionen	Erik Johan Hildrum	Kristin Lierstuen
Kommunene i Gjøvikregionen	Anna Ekrem	Erlend Fikse
Kommunene i Hadelandsregionen	Solveig Hallum	Anne Lise Koller
Kommunene i Hedmarkenregionen	Lars Holen	
Kommunene i Lillehammerregionen	Lars Kristian Hatterud	
Kommunene i Midt-Gudbrandsdal	Svein Jetlund	Per Johan Smedstad
Kommunene i Nord-Gudbrandsdal	Øyvind Pedersen	
Kommunene i Nord-Østerdal	Odin Sleen	Synnøve Kjøsberg
Kommunene i Sør-Hedmark	Roar Jonsrud	Anne Kjersti Briskerud
Kommunene i SÅTE-regionen	Ida Nilsen Hidle	Agita Freimane
Kommunene i Valdres	Aud Berit Anmarkrud	Lars Hemsing
Statsforvalteren i Innlandet/Temadataforum	Espen Gudevang	Roar Kjær
Innlandet fylkeskommune GIS/Samferdsel	Frode Hansen Fredrik Bratlie Hansen	Pål E.Byfuglien Helle D. Nannestad
NVE	Torleiv Yli Myre	
Statens vegvesen		
Kartverket Innlandet	Håkon Dåsnes	
Kartverket Innlandet	Anita Høie (leder)	
Kartverket Innlandet	Ove Jørgensen	

3.1.4 Andre samarbeidsutvalg/-grupper i regionen

3.1.4.1 Lederforum for geografisk informasjon i Innlandet

Mandat

Lederforum for geografisk informasjon har som mål å diskutere strategiske tiltak og gi GIS-satsingen i Innlandet bedre lederforankring. Oppgavene i lederforum skal ikke komme i konflikt med Fylkesgeodatautvalget, men være et supplement.

Lederforum skal:

- Være premissgiver for strategiske tiltak i fylkenes geodataplan
- Bidra til ledelsesforankring av GIS
- Initiere prosjekter og kompetansetiltak
- Gi aktiviteter større tyngde mot sentral og lokal forvaltning
- Styringsgruppe for TemadataInnlandet og InnlandsGIS
- Styringsgruppe for andre aktuelle satsingsprosjekter

Sammensetning

Lederforum har følgende sammensetning (2021-2024):

- Anne Kathrine Fossum, Kommunal- og samordningsdirektør, Statsforvalteren i Innlandet
- Wibeke Børresen Gropen, Samfunnsutviklingssjef, Innlandet fylkeskommune
- Petter Bakke, Seksjonssjef Geodata 3, Statens vegvesen
- Håkon Dåsnes, Fylkeskartsjef, Statens kartverk
- Erling Straalberg, Kommunedirektør Tynset kommune
- Kjersti Westgaard Gillund, Plansjef Stange kommune
- Torbjørn Furuhaugen, Leder teknisk enhet, Gausdal kommune

Lederforum for GIS har 1-2 møter pr år. Kommunerepresentantene utpekes av KS og har funksjonstid i 4 år.

3.1.4.2 Fagråd for TemadataInnlandet og InnlandsGIS

Samarbeidet TemadataInnlandet og InnlandsGIS er et avtalefesta samarbeid mellom 4 fylkesetater og kommunene gjennom de interkommunale GIS-samarbeidene (se pkt. 3.3.3)

Dette samarbeidet har et eget fagråd som utvikler og drifter felles løsninger for bruk og tilgang til temadata. Fagrådet rapporterer til Lederforum for GIS i Innlandet.

Fagrådet har følgende sammensetning (2023):

- Statsforvalteren i Innlandet v/Roar Kjær og Espen Gudevang
- Statens vegvesen v/Michael Moen
- Innlandet fylkeskommune v/Frode Hansen og Pål E. Byfuglien
- Kartverket Innlandet v/Jon Anders Bordal og Ove Jørgensen (leder)
- Kommuner med GisLine programvare v/Svein Jetlund
- Kommuner med Norconsult programvare v/Martin Rosenkrantz
- Kommuner med Geodata programvare v/Magnus Clausen, Stig Aage Melve og Anne Kjersti Briskerud

Fagrådet kan på møtene ha flere deltakere, og har også organisert arbeidet i arbeidsgrupper.

Samarbeidet har egen arbeidsgruppe som jobber med at datainnholdet i Temadata Innlandet er oppdatert og utfyllende i henhold til geodataplanen og ønskene fra AU-Tema.

3.1.4.3 Brukerfora for kommuner med samme GIS-løsning

GIS-programvaren kommunene bruker er viktig premissgiver både for kvalitet på oppdatering og nytteverdi i kommunen.

Det er etablert GISLINE brukergruppe og Norconsult brukerforum. Gruppene er arena for erfaringsutveksling mellom kommunene, og for iverksetting av felles tiltak som opplæring og utvikling av felles funksjonalitet.

Gruppene er også en viktig arena for felles implementering av standarder (WMS, WFS) og for systemtilpasninger mot TemadataInnlandet.

Gruppene er representert i fagrådet for TemadataInnlandet og InnlandsGIS

Det avholdes 2-4 årlige møter.

Figur 2 GIS-løsninger i de ulike regionene

3.1.4.4 E-verksgruppe for Innlandet

I Innlandet er det 10 Nettselskap i varierende størrelse. Nettselskapene sin nettforsvaltning følger stort sett kommunegrensene, med noen mindre unntak.

I Geovekst-sammenheng er det for Innlandet definert at FDV-ansvaret er kommunevis fordelt.

Det er for Innlandet etablert en egen «E-verksgruppe» for Nettselskapene der ulike problemstillinger knyttet til forvaltning og bruk av geodata behandles. Alle Nettselskap i vårt fylke har anledning til å delta. Det avholdes 2 årlige møter.

Figur 3 Nettselskap i Innlandet

Målsettinger for E-verksgruppa:

- Øke kompetansen og være samtalearena for nettselskapenes geodatapersonell
- Bidra til at nettselskapene får bedre nytte av Geovekst- og Norge digitalt samarbeidet
- Gjøre nettselskapene i stand til å levere endringsdata i henhold til FDV avtalene

Følgende tiltak er iverksatt eller under arbeid:

- Forbedret dataflyt til nettselskapenes nettinformasjonsystemer (NIS)
- Sørge for informasjon om NRL-prosjektet (2019-24)

3.1.4.5 NVDB brukerforum

Brukerforumet skal jobbe med å standardisere registrering i NVDB samt de ulike veg tema. Grappa skal jobbe med både tekniske problemstillinger og standardisering av vegdata slik at det blir enklere for kommunene å registrere data på rett måte og få dem inn i NVDB. Forumet skal bestå av representanter fra vegvesenet, fylkeskommunen, Kartverket og alle 9 kommunesamarbeidene. Fra hvert kommunesamarbeid møter fortrinnsvis en GIS-ansvarlig og en fagansvarlig vegforvalter.

Det avholdes 3-4 møter i året.

Mandat for NVDB-Brukerforum:

- Møtepunkt for erfaringsutveksling og faglig samarbeid innen NVDB og andre veg-relaterte tema
- Samle alle fagdata (for eksempel stikkrenner og belyningsanlegg) om veg på et sted, NVDB
- Utarbeide felles rutinebeskrivelser
- Påvirke systemleverandørene til å lage gode løsninger for registrering og oppdatering av fagdata

3.1.4.6 Drone brukerforum

Forumet ble opprettet i 2020, og har deling av kunnskap og data som hovedfokus. Det skal være en møteplass for erfaringsutveksling, kompetanseheving og utvikling, samt bidra i utarbeidelse av nasjonale veiledere og standarder. Forumet har deltagere fra Norge digitalt parter i Innlandet inkludert forsknings/utdanningsmiljøene, med Kartverket som sekretariat.

Det avholdes 3-4 møter i året.

Fokusområder for 2024 vil være:

- Opprettelse av meldetjeneste og dekningskart for droneflyginger - via Temadata Innlandet
- Beredskap – samarbeid om droner og personell i krisesituasjoner
- Automatisert løype for dronedata til nasjonale løsninger
- Opprettelse av Nasjonalt brukerforum for droner – i samarbeid med brukerforum i Troms og Finnmark, Vestfold-Telemark, Trøndelag, Nordland og Oslo-Viken

3.1.4.7 Skråfoto brukerforum

Forumet ble opprettet i 2020, og består av representanter for deltakende parter i felles skråfotoprojekt, med Kartverket som sekretariat. Forumet skal være en møteplass for erfaringsutveksling/kompetanseheving, og pådriver for utvikling av forvaltnings- og visningsløsning. I 2024 skal det jobbes videre med å heve kompetanse og øke bruken av skråfoto.

3.2 Årlige møter i Norge digitalt-samarbeidet

De årlige Norge digitalt-møtene skal sikre at samarbeidet i fylket blir drevet etter sitt formål i henhold til sentrale og lokale retningslinjer. Som minimum skal det holdes et møte for alle Norge digitalt-partene i fylket der slike saker bli behandlet: evaluering av arbeidet foregående år, årsregnskap for prosjektene, presentasjon av årets geodataplan, innmeldte saker, presentasjon av nye medlemmer til utvalgene.

I 2024 vil vi skille ut Norge digitalt årsmøter i egne digitale møter, mens kompetansebygging og informasjonsutveksling gjennomføres med fysiske møter etter følgende plan:

Region	Dato
Hedmark kart	05.03.2024
Lillehammerregionen	07.03.2024
Midt-Gudbrandsdal	19.03.2024
Nord-Gudbrandsdal	20.03.2024
SÅTE	03.04.2024
Nord-Østerdal	04.04.2024
Gjøvikregionen og Gran	10.04.2024
Valdres	11.04.2024

I tillegg holder Kartverket etatsmøter med større parter i fylket. Dette for å oppsummere regionmøtene, og diskutere den enkelte parts behov, blant annet som grunnlag for geodataplanarbeidet.

I 2024 planlegges det gjennomført følgende møter:

Etat	Dato
Glommen-Mjøsen Skog / Statsforvalteren (skog/GIS)	24.01.2024
Statsforvalteren (kartlegging, plandata, temadata og beredskap)	14.05.2024
Fylkeskommunen (Samferdsel), Statens vegvesen, Nye veier, Bane NOR	15.05.2024
Fylkeskommunen (GIS, plandata, temadata og kulturminner)	16.05.2024
Elvia	21.05.2024
NTNU Gjøvik	06.09.2024

For å gi alle Norge digitalt parter i Innlandet en felles arena blir det årlig gjennomført et Norge digitalt informasjonsmøte. Dette gjennomføres i forbindelse med et lokalt Geoforum-arrangement, primært lokale Geomatikkdager. Informasjonsmøtet er ment å være en arena for regionale brukere i Norge digitalt – slik at de blir mer kjent med aktiviteten i fylkene. Presentasjon av Geodataplanen er hovedtema. I tillegg benyttes møtet til å gi en del sentral informasjon og vise gode eksempler på nytten av Norge digitalt samarbeidet.

3.3 Andre geodatasamarbeid i fylket

I Innlandet er det etablert felles interkommunale GIS-løsninger organisert i 9 regioner med 2-12 kommuner pr region.

I tillegg er det etablert et GIS-samarbeid på fylkesnivå mellom Statsforvalteren, fylkeskommunen, Statens vegvesen og Statens kartverk kalt InnlandsGIS.

Det er gjennom satsningen Temadata Innlandet etablert en god arena for samhandling mellom de kommunale og den fylkesbaserte GIS-løsningen. Gjennom Temadata Innlandet tilrettelegges temadata for direkte felles bruk gjennom de ulike GIS-verktøy. Dette gjør at saksbehandlere på fylkesnivå og i kommunene benytter samme datagrunnlag for vurderinger iblant annet plan- og byggesaker.

3.3.1 Interkommunale geodatasamarbeid

Fundamentet i geodatasamarbeidet i Innlandet er de interkommunale geodatasamarbeidene.

Kartet viser at det nå er operative samarbeid i alle 9 regioner, der kommunene jobber med databaser og programvare på felles servere.

Os kommune inngår i samarbeid med Rørøs og Holtålen. Jevnaker kommune inngår i Gjøvik-regionen GIS samarbeid. Lunner kommune inngår i Hadeland GIS samarbeid.

Samarbeidene har ulik avtalefestet organisering. De fleste har en koordineringsgruppe (styre), et fagråd og faggrupper innenfor de enkelte fagsektorer. De fleste samarbeid har ansatt/dedikert fellesressurser (0,5-2 årsverk) for samordning og faglig assistanse.

Figur 4 Interkommunale geodatasamarbeid i Innlandet

3.3.2 InnlandsGIS

InnlandsGIS er et samarbeid om kartinnsyn og fagrelevante kartverktøy i Innlandet. Samarbeidet skjer som en del av Norge digitalt og Temadata Innlandet.

InnlandsGIS utgjøres av disse partene:

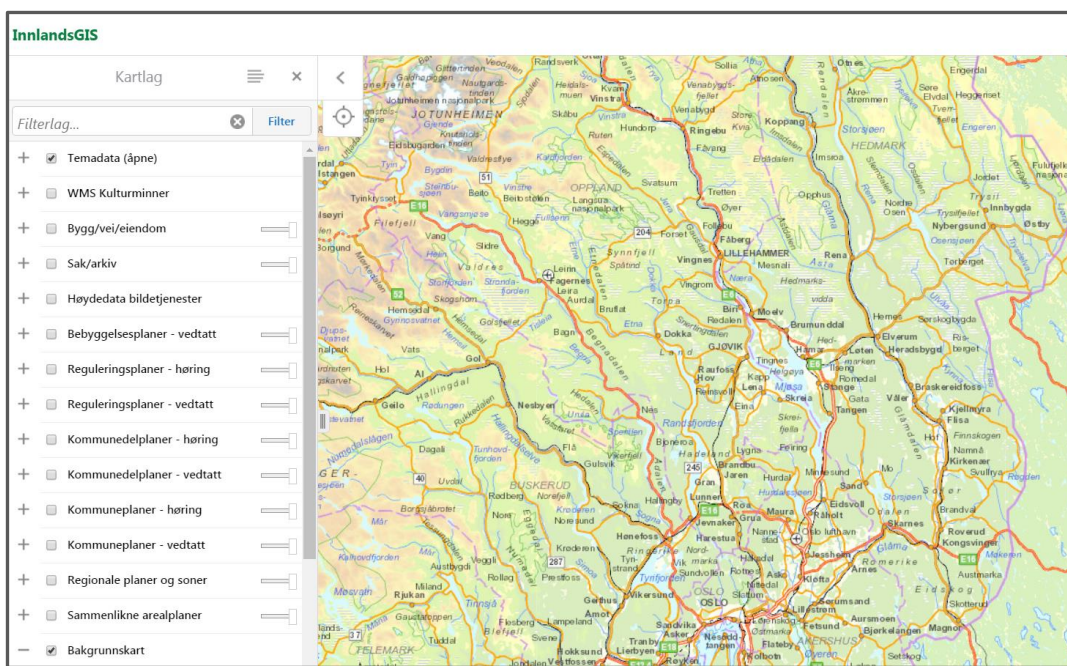
- Statsforvalteren
- Fylkeskommunen
- Statens vegvesen
- Statens kartverk

Det nasjonale Norge digitalt samarbeidet gir partene tilgang til kartdata, og InnlandsGIS er først og fremst et hjelpemiddel for å kunne systematisere tilgang til disse og å gjøre det enklere å utnytte de mulighetene som ligger i kartinformasjonen.

InnlandsGIS inneholder:

- Grunnkart i flere varianter
- Et stort utvalg av fagrelevante temadatasett
- Ortofoto fra Norge i bilder (alle serier)
- Oppslagsverktøy for Matrikelopplysninger
- Plandata på kommune- og regionalt nivå: planer på høring og vedtatte reguleringsplaner og kommuneplaner
- Analyseverktøy for arealplanområder
- Enkle geometriverktøy for redigering/nedlasting/opplasting (shape og csv)

Full versjon av InnlandsGIS krever passord og er kun tilgjengelig for partene. Uten passord vil man fortsatt kunne starte løsningen og ha tilgang til de aller fleste temadatasettene og noen av verktøyene.

Figur 5 Skjermbilde fra InnlandsGIS

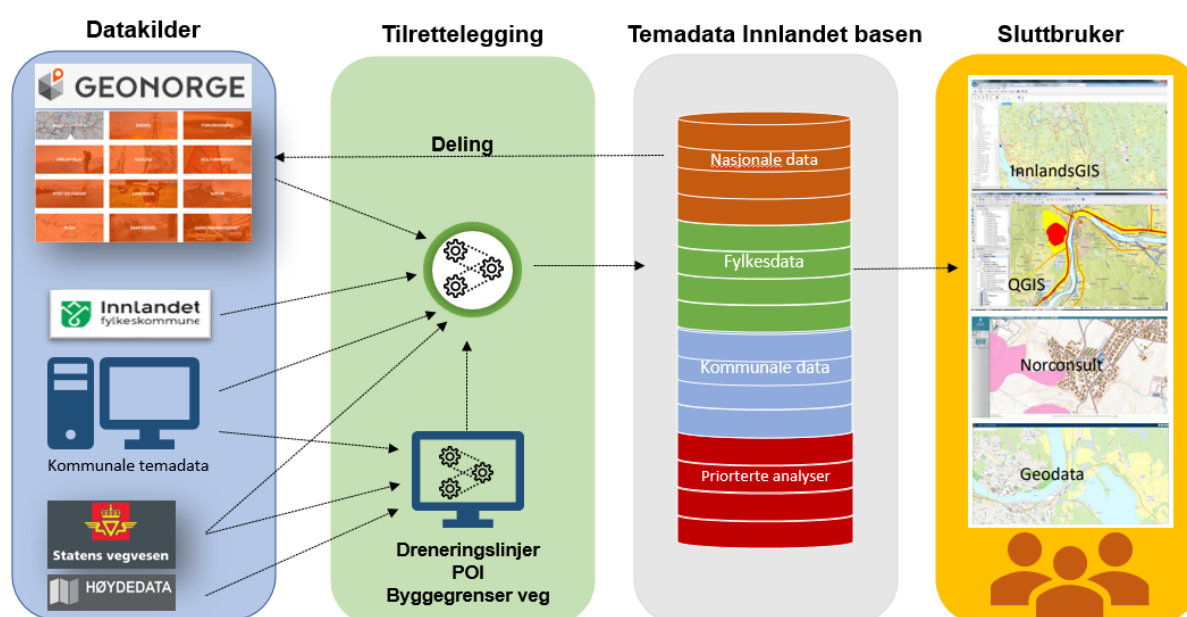
3.3.3 Temadata Innlandet

For å forenkle og samordne tilgang til temadata fra ulike nasjonale leverandører til kommunal bruk er det etablert samarbeidet Temadata Innlandet mellom fylkesetatene med InnlandsGIS og alle kommuner gjennom de interkommunale GIS løsningene. Samarbeidet er regulert i egen samarbeidsavtale.

Hovedmålet med samarbeidet er å gi saksbehandlere i berørte kommuner og etater tilgang til oppdatert og likt datagrunnlag, slik at saksbehandling kan løses mere rasjonelt og med høyere kvalitet og presisjon.

Mandat for Temadata Innlandet:

- Samarbeide om tilrettelegging og tilgang for nasjonale og kommunale temadata.
- Felles kartportal for fylkesetater (InnlandsGIS)
- Utvikling av løsninger og informasjonsopplegg for effektiv samhandling mellom fylkesetatene og kommunene

Figur 6 Skisse over forhold som dekkes av Temadata Innlandet

4 Datainnhold

4.1 Basisdata

I dette kapitlet beskrives basisdata som etableres og vedlikeholdes gjennom samarbeidet i Innlandet. Delmål for basisdata er hentet fra Handlingsplan arkfane 4.1.1 – 4.1.4.

4.1.1 Felles kartdatabase (FKB)

FKB er de mest detaljerte kartdataene i Norge. Disse etableres og forvaltes i Geovekst-samarbeidet. Etablering og periodisk ajourføring gjennomføres i tidsavgrensede prosjekter, mens det kontinuerlige vedlikeholdet reguleres gjennom løpende FDV-avtaler for hver kommune.

Geovekst-partene har vedtatt at forvaltningen av FKB-data skal skje i en sentral base (SFKB) og at dette er originalen. Sommeren 2023 oppdaterte 343 av 356 kommuner sine FKB-data i SFKB. Det er et mål at denne andelen økes ytterligere slik at SFKB blir en kilde til oppdaterte FKB-data for hele Norge. I løpet av perioden er det også et mål å lage en oversikt over hvilke behov neste generasjon av en forvaltningsløsning skal dekke og en plan for hvordan dette kan realiseres.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 *Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

Partene skal bidra til revisjon av geodataplanen og delta aktivt i prosjektutforming av konkrete kartleggingsprosjekt. Dette for å sikre tilstrekkelig tilgang til oppdaterte FKB-data som dekker brukernes behov.

FKB-data skal være landsdekkende og de skal etableres og vedlikeholdes iht. Produktspesifikasjon for Felles Kartdatabase. Ny revidert produktspesifikasjon for FKB, versjon 5.0, er tatt i bruk for 2022-prosjekter og vil nyttes fullt ut fra 2023.

Forvaltning, drift og vedlikehold reguleres i FDV-avtalen. Økt fokus på kontinuerlig vedlikehold gjennom saksbehandling hos partene vil være en viktig del av denne planen. Avtalepartene skal årlig vurdere om det er behov for spesielle kvalitetshevende tiltak i den enkelte kommune eller fylke.

Nasjonalt er det enighet om at følgende områder skal prioriteres i planperioden, som er mer detaljert beskrevet i FKB Kvalitetsplan, utarbeidet av Geovekst-forum:

- Kvalitetsheving bygningstema – Redusere totalt antall avvik fra bygningskontrollene med 10% på landsbasis i løpet av 2024
- Kvalitetsheving samferdselstema – Redusere totalt antall avvik i samferdselskontrollene med 10% for alle kontrollene på landsbasis i løpet av 2024
- Samsvarsjekk traktorveger og stier – Samsvarsjekk for FKB-TraktorvegSti med Turrutebasen med mål om 90% samsvar
- Kvalitetsheving av FKB-vann – Redusere antall objekter med FKB-D kvalitet i FKB-Vann og tilstrebe sammenhengende nettverk
- Samsvarsjekk arealbrukstema – Samsvarssjekk mellom FKB-arealbruk og SSB-arealbruk med mål om 90% samsvar
- Samsvarsjekk FKB-BygnAnlegg – Samsvarssjekk mellom FKB og N50 kartdata med mål om 90% samsvar i tettbebygde strøk for utvalgte objekter
- Samsvarssjekk mellom FKB-ledning og NRL med mål om 100% samsvar på utvalgte objekter
- Generell kvalitetsheving – Alle FKB-data med grunnrissnøyaktighet bedre enn 2 meter på terrengnivå skal påføres høyde fra NDH

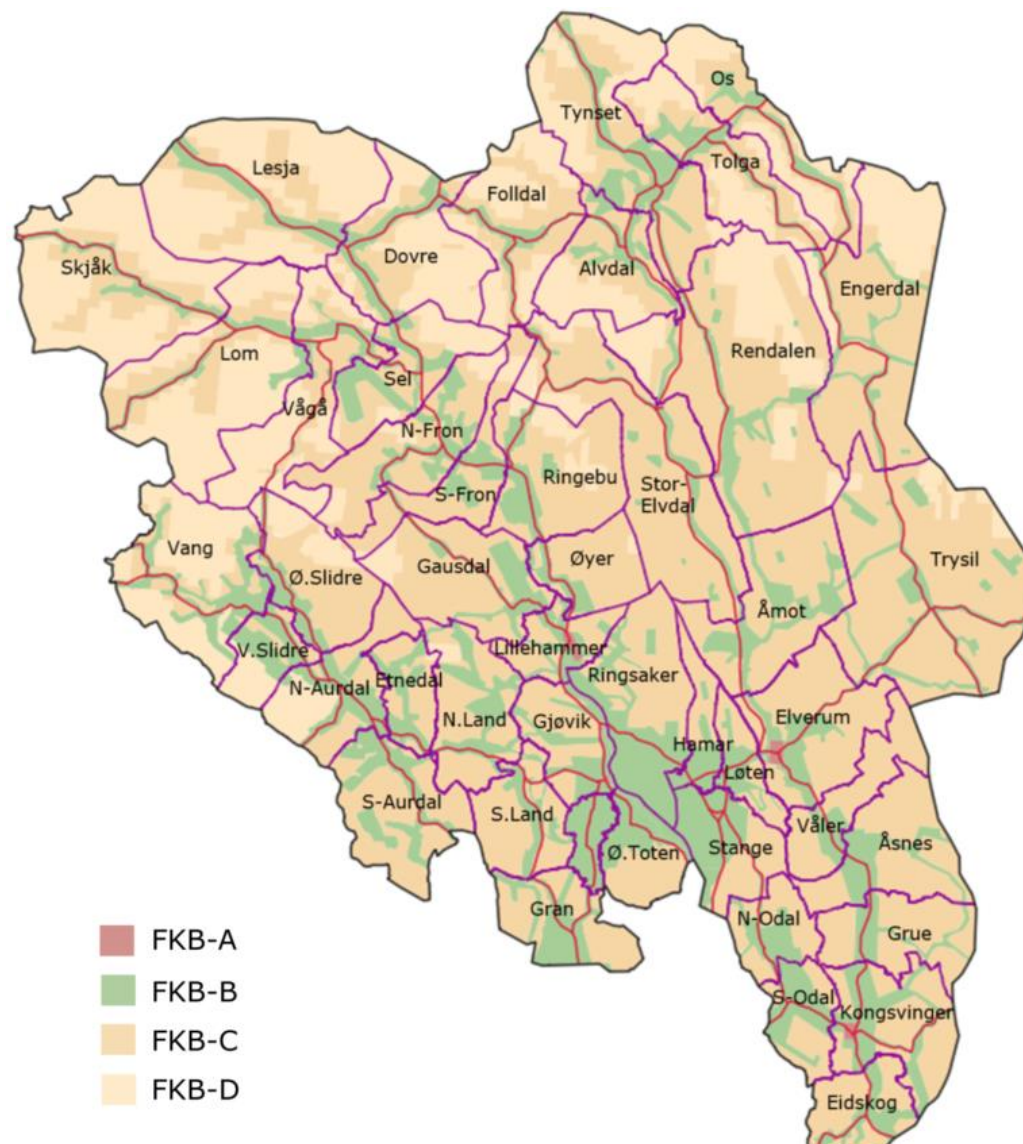
Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting, men med følgende tillegg:

- Gjennomføre periodisk ajourhold av FKB-A/B data i henhold til vedtatt syklus for utvalgte tettsteder og øvrige områder. Se figur 8 og Handlingsplan, arkfane Handlingsplan.
- Samordne kartleggingsprosjekter gjennom Geovekst med Omløpsfotografering, og sikre brukerne tilgang til oppdaterte kvalitetssikrede data.
- Gjennomføre kvalitetsheving av FKB-vann
- Kartlegge kvalitet, bruk og behov for innhold i datasett FKB-Arealbruk - Gjennomføre kvalitetsheving av datasettet
- Innmåling av stikkrenner i prioriterte områder
- Ta i bruk nye metoder for kartlegging når disse foreligger

Status

- Det er etablert fylkesdekkende datasett (FKB-A/B/C/D) for Innlandet.
For detaljert oversikt se Geonorge: Datainnhold FKB
- Alle kommunene i Innlandet har forvaltningsavtale og oppdaterer direkte i Sentral FKB.
For detaljert oversikt se Geonorge: Forvaltning FKB
- Det gjennomføres årlige vedlikeholdsrunder for kvalitetssjekk av innholdet i Sentral FKB.
Detaljert oversikt over pågående kartleggingsprosjekter finnes på Geonorge: Prosjektstatus

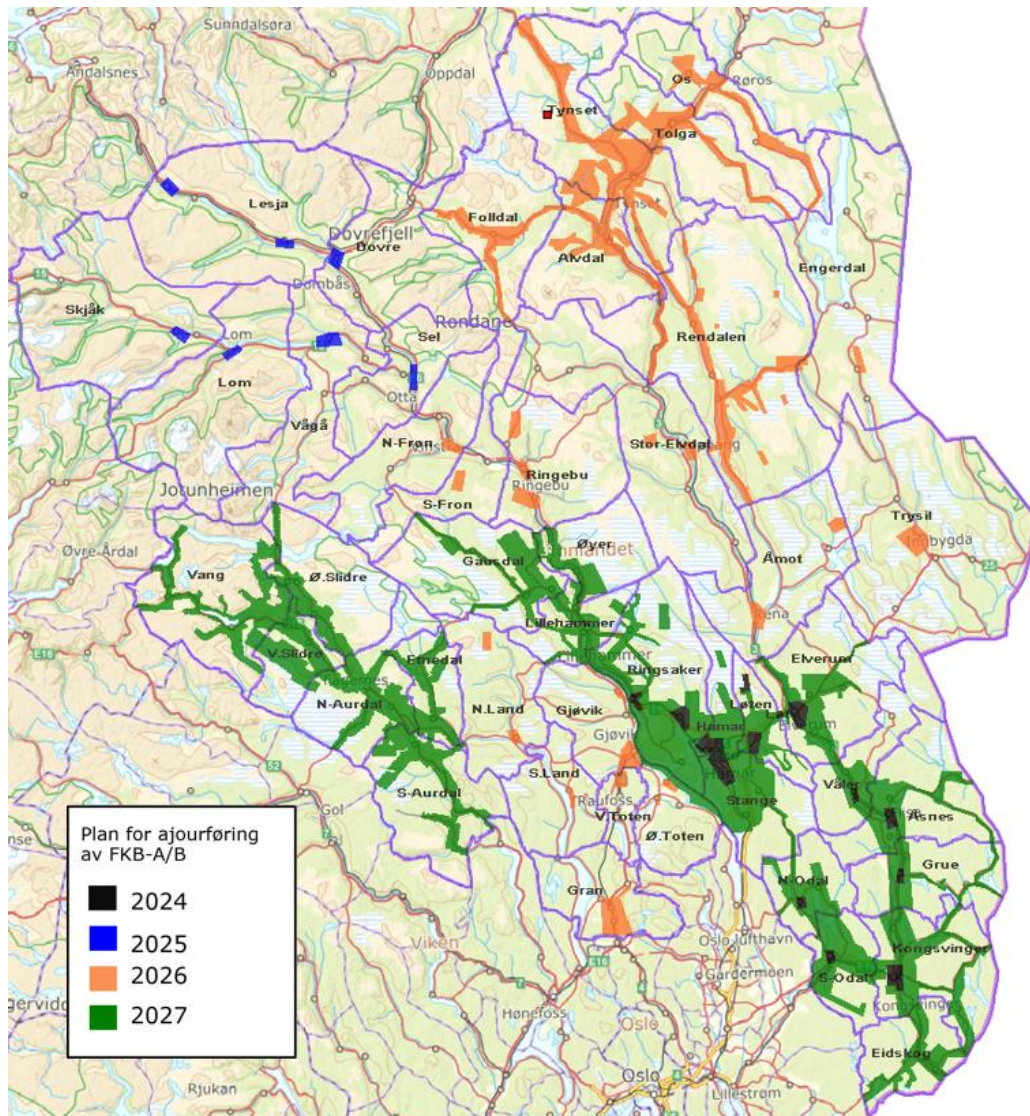
Figur 7 Dekning FKB-standarder i Innlandet

Delmål

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Oppdaterte FKB-data	Fulldekket med FKB-data i henhold til avtalt standard. Varierende grad av løpende ajourhold i kommunene. Se fig 7	Fotogrammetrisk ajourføre alle FKB-B-områder hvert 6.-8.år, FKB-A og utvalgte/ definerte byer/tettsteder i FKB-B hvert 3.-4. år Se figur 8.	Geovekst	Kontinuerlig
		Fotogrammetrisk ajourføre AR5 samt situasjon i FKB-C og FKB-D fra omløpsfoto	Geovekst	Påfølgende år
		Ta i bruk nye metoder for ajourføring når dette finnes (bruk av droner, maskinell tolking av flybilder)	Geovekst	
		Informere om viktighet av ajourførte data på ND-årsmøtet og i FDV-rundene	Kartverket	Årlig
		Informere om viktighet av ajourførte data	Kommunen	Kontinuerlig
		Kartverket rapporterer på aktivitet på datasettene til kommunene i forbindelse med FDV-rundene (f.eks antall transaksjoner FKB-Bygg)	Kartverket	Årlig
		Utarbeide spesifisering for bestilling av oppdaterte FKB-data ved bruk av droner	Brukerforum droner	2024
Utvide bruk av tiltaksbase med vindturbiner, småkraftverk, veger	I liten grad i bruk i dag utover å registrere nye bygg	Oppdatere tiltaksbase med veger, småkraftverk, vindturbiner mm.	Geovekstpartene	2024
Redusere antall avvik fra bygningskontrollene	Mange gjentakende avvik mellom FDV-rundene. Ønsker økt fokus på varig kvalitets heving. Se fig 11	Gjennomføre bygningskontroll-løype som finner og teller avvik i forbindelse med FDV-rundene hvert år	Kartverket	Årlig
		Rette avvikene	Kommunen	2024
Redusere antall avvik i samferdselskontrollene	Noe feil, mangler og inkonsistens. Se fig 12	Gjennomføre samferdselskontroll-løype som finner og teller avvik i forbindelse med FDV-runde	Kartverket	Årlig
		Rette avvikene	Kommunen	2024

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Forbedre fullstendighet og nøyaktighet på FKB-Vann; mer sammenhengende bekkenettverk, konsistens mellom FKB og N50	Gjennomført for 33 kommuner. Statusoversikt i fig 13-14	Benytte dreneringslinjer generert fra laserdata til å forbedre fullstendighet.	Geovekst	2024
		Registrere stikkrenner og andre bekkelukkinger i alle kommuner – for de viktigste områdene samfunnmessig/kritiske punkt. Registreres i NVDB. Parter godgjøres for egeninnsats i nye Geovekst-prosjekter.	Kommunen	2024
		Registrere stikkrenner og andre bekkelukkinger i alle kommuner – for de viktigste områdene samfunnmessig/kritiske punkt. Registreres i NVDB. Parter godgjøres for egeninnsats i nye Geovekst-prosjekter.	Fylkeskommunen	2028
		Registrere stikkrenner og andre bekkelukkinger i alle kommuner – for de viktigste områdene samfunnmessig/kritiske punkt. Registreres i NVDB. Parter godgjøres for egeninnsats i nye Geovekst-prosjekter.	Vegvesenet	
		Registrere stikkrenner og andre bekkelukkinger i alle kommuner – for de viktigste områdene samfunnmessig/kritiske punkt. Registreres i NVDB. Parter godgjøres for egeninnsats i nye Geovekst-prosjekter.	Bane NOR	
		Videreutvikle metode for forbedring av FKB-Vann	Kartverket	2024
God kvalitet på FKB-Sti	Mye feil, mangler og inkonsistens	Starte arbeidet med å kvalitetsheve stier i forbindelse med Geovekst-prosjekt i alle regioner, med samtidig samordning mot Turruter/N50. Vurdere bruk av data fra ulike kilder; crowdsourcing, o-kart, skogbruksplan, treningsapper etc. Avventer metode til framtidig forvaltningsmodell er avgjort.	Geovekst	2025
Alle kommuner skal ha rutinebeskrivelser for kontinuerlig ajourhold av FKB data	De fleste har for AR5 Mal finnes for: AR5 Vegtema Bygg	Kartverket samler inn alle eksisterende rutinebeskrivelser og utarbeider mal på bakgrunn av disse. Se oversikt over innsamlede beskrivelser i figur 15	Kartverket	Årlig
		Kommunene etablerer rutinebeskrivelser basert på oppdatering av SFKB for AR5, bygg, tiltak, veg og elveg Rutinebeskrivelser gjennomgås på faggruppemøte i det enkelte samarbeid Oppdaterte rutinebeskrivelser sendes Kartverket i FDV-runden	Kommunen	2024
		Kartverket fører statusoversikt over innleverte beskrivelser	Kartverket	Årlig
		Kartverket og Statsforvalteren samarbeider om innsamling av beskrivelsene for AR5. Statsforvalteren rapporterer til NIBIO kommuner som ikke har beskrivelse for AR5	Statsforvalteren	Årlig
Data fra dronekartlegging tilflyte SFKB; med rett kvalitet	Skjer i liten grad i dag	Vurdere bruk av drone i Geovekstprosjekt - for Vegvesen/Fylkeskommune-anlegg	Geovekst	2024

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
God kvalitet på FKB-Veg	Feil, mangler og inkonsistens i alle kommuner	Kravspesifikasjon FKB/NVDB skal benyttes ved leveranse fra entreprenør	NVDB-brukerforum	
		Ajourføre kravspesifikasjon FKB/NVDB ved behov	NVDB-	
		Avholde kurs hvert 2. år	Kartverket	2024
Konsistens mellom alle FKB-datasett	En del inkonsistens	Ta i bruk nye metoder for å fange opp inkonsistens mellom datasett	Geovekst	
		Følge opp at kommunene har implementert konsekvensretting i rutinebeskrivelser	Kartverket	
Oppdatert FKB-Ledning		Gjennomføre periodisk ajourføring av FKB-Ledning i henhold til geodataplanen, vurdere behov for kartlegging av lavspent og ekom luftspenn, og eventuelt bruk av manuskart. Involvere anleggseiere (Geovekst-partene) i planleggingen av ny datafangst. Vurdere datafangstmetode, hva som skal kartlegges.	Geovekst	Kontinuerlig
Data fra periodisk ajourføring av FKB-Ledning tas i bruk av anleggseier	Mange anleggseiere unnlater å ta i bruk oppdaterte data i eget anleggsregister. Enkelte har heller ikke etablert eget anleggsregister	Være pådriver for å få til opplegg for at ledningsdata fra periodisk ajourføring benyttes til oppgraderingen av anleggseiers register.	Everksgruppa	2024
FKB-Ledning skal holdes kontinuerlig oppdatert	Varierende	Ledningseier avleverer ledningsdata i forbindelse med FDV-runden (minimum en gang i året)	Ledningseier	Årlig
		Utføre konsistenskontroller mellom anleggseiers register og SFKB	Kartverket	Årlig
		Arrangere fagdag for offentlige ledningseiere om ny luftfartshinderforskrift og rapportering til NRL	Kartverket	2024
		Konsistenssjekk mellom NRL og FKB	Kartverket	Årlig
Registrere eierinformasjon for	Mange objekter mangler korrekt eierinformasjon	I samarbeid med ledningseierne påføre og rette feil i eierinformasjon i SFKB	Kartverket	2024

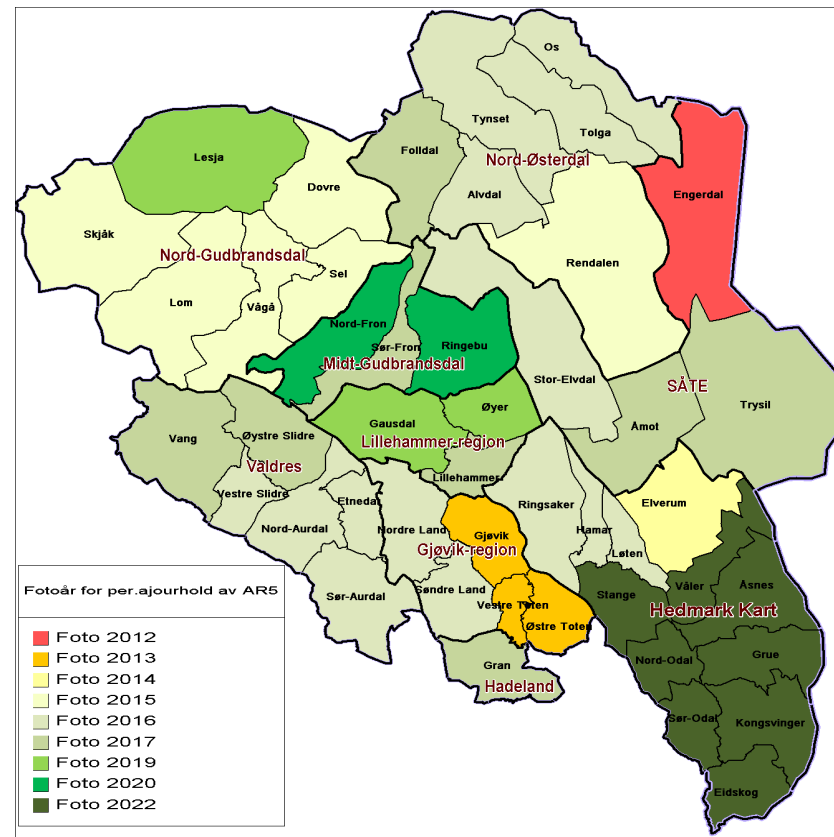

Figur 8 Plan for periodisk ajourhold av FKB-A/B standard

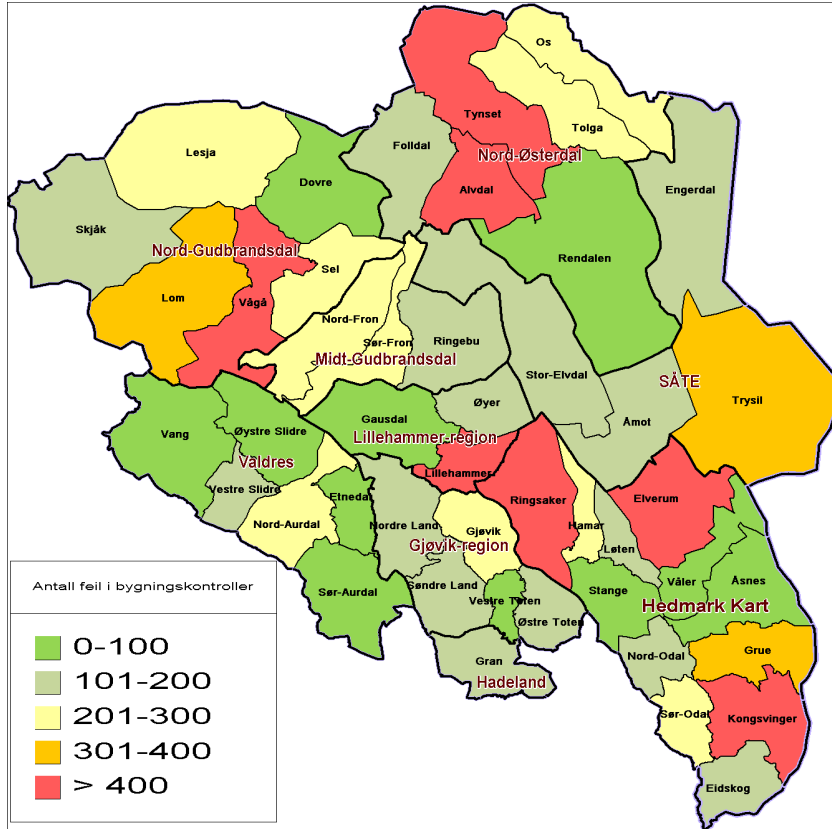

Figur 9 Status 3. gangs periodiske ajourhold av AR5

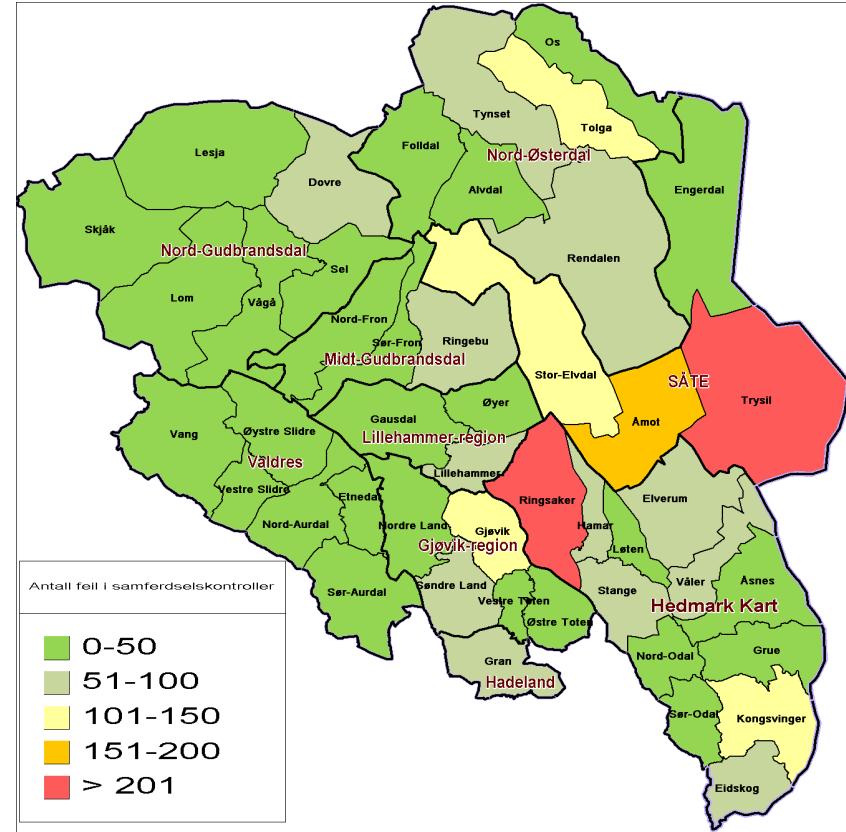
[Her kan du se NIBIO sin oppdatert status for ajourhold av AR5](#)

Figur 10 Status som viser fotograferingsåret for bilder benyttet til periodisk ajourhold av AR5

Figur 11 Antall feil i bygningsrapportene – september 2023

Figur 12 Antall feil i samferdselsrapportene – september 2023

Figur 13 Status kvalitetsheving FKB-Vann

Figur 14 Oversikt som viser status og plan for kvalitetsheving av FKB-Vann, med:

- Antall km sammenhengende bekkenettverk etter kvalitetsheving
- Andel sammenhengende bekkenettverk (i % av alle bekker) før kvalitetsheving
- Andel sammenhengende bekkenettverk etter kvalitetsheving
- Antall km nye bekker etter kvalitetsheving

Kvalitetsheving FKB-vann Innlandet						
Kom.nr	Kommunenavn	Status/Plan	Antall km sammenhengende bekkenettverk etter kvalitets-heving	Andel sammenheng. bekkenettverk (% av alle bekker) før kvalitets-heving	Andel sammenheng. bekkenettverk (% av alle bekker) etter kvalitets heving	Antall km NYE bekker etter kvalitetsheving
3401	Kongsvinger	Utført	996	64	61	333
3403	Hamar	Utført	693	52	62	157
3405	Lillehammer	utført	791	50	73	195
3407	Gjøvik	Utført	912	42	48	128
3411	Ringsaker	Utført	2 238	59	64	374
3412	Løten	Utført	750	42	61	349
3413	Stange	Utført	965	43	60	296
3414	Nord-Odal	Utført	591	62	80	233
3415	Sør-Odal	Utført	372	38	57	432
3416	Eidskog	Utført	809	46	58	149
3417	Grue	Utført	794	45	58	255
3418	Åsnes	Utført	1 342	60	66	209
3419	Våler	Utført	690	51	55	146
3420	Elverum	Utført	1 702	49	55	478
3421	Trysil	Utført	3 750	49	66	1872
3422	Åmot	Utført	2 353	47	65	509
3423	Stor-Elvdal	Utført	2 008	56	67	1636
3424	Rendalen	Utført	3 328	75	78	2660
3425	Engerdal	Utført	1 453	75	77	648
3426	Tolga	Utført	1 837	69	81	292
3427	Tynset	Utført	3 356	75	87	1964
3428	Alvdal	Utført	1 151	76	80	837
3429	Folldal	Utført	1 813	73	88	1348
3430	Os	Utført	1 915	73	84	803
3431	Dovre	Utført	1 322	76	82	1063
3432	Lesja	Utført	3 580	80	96	945
3433	Skjåk	Plan 2023	2 359	84		
3434	Lom	Plan 2023	1 903	81		
3435	Vågå	Plan 2023	1 152	74		
3439	Ringebu	Utført	1 760	68	86	599
3437	Sel	utført	1 037	78	84	449
3438	Sør-Fron	Utført	643	63	72	91
3436	Nord-Fron	Utført	1 078	80	82	239
3440	Øyer	Plan 2023	683	70		
3441	Gausdal	Plan 2023	1 756	74		
3442	Østre Toten	Utført	457	49	57	85
3443	Vestre Toten	Utført	389	41	55	54
3446	Gran	Plan 2023	519	47		
3447	Søndre Land	Utført	759	56	61	546
3448	Nordre Land	Utført	1 842	77	99	340
3449	Sør-Aurdal	Utført	1 888	77	83	213
3450	Etnedal	Utført	665	66	78	114
3451	Nord-Aurdal	Utført	1 275	66	81	292
3452	Vestre Slidre	Utført	757	53	70	242
3453	Øystre Slidre	Utført	1 271	65	85	653
3454	Vang	Utført	2 671	83	87	543

Rutinebeskrivelser for Innlandet per 2023

Figur 15 Viser status per 25.10.2023 over hvilke rutinebeskrivelser hver enkelt kommune har oppdatert

Kom.nr	Kommune	AR5	PLAN	VEGTEMA	BYGG
3401	Kongsvinger				
3403	Hamar	31.05.2022	10.03.2022		
3405	Lillehammer	20.05.2022			
3407	Gjøvik	01.01.2021			
3411	Ringsaker	02.06.2022	02.06.2022	02.06.2022	
3412	Løten	31.05.2022	01.06.2022	01.06.2022	
3413	Stange	31.05.2022	15.07.2022		15.07.2022
3414	Nord-Odal	10.01.2022			
3415	Sør-Odal	01.01.2021	23.03.2023		
3416	Eidskog				
3417	Grue	01.01.2021			
3418	Åsnes	01.01.2021			
3419	Våler	01.01.2021			
3420	Elverum	01.01.2021	08.07.2022	08.07.2022	
3421	Trysil	30.05.2022	27.05.2022		
3422	Åmot	30.05.2022	27.05.2022	25.05.2022	
3423	Stor-Elvdal	30.05.2022	27.05.2022		
3424	Rendalen	31.05.2022	31.05.2022	31.05.2022	
3425	Engerdal	30.05.2022	27.05.2022		
3426	Tolga	06.12.2022			
3427	Tynset	18.03.2023			
3428	Alvdal	18.03.2023			
3429	Folldal	30.05.2022	31.05.2022		
3430	Os	01.01.2021			
3431	Dovre	01.01.2021			
3432	Lesja	01.01.2021	10.11.2022		
3433	Skjåk	01.01.2021			
3434	Lom	01.01.2021			
3435	Vågå	19.05.2022	01.06.2022	01.06.2022	
3436	Nord-Fron	01.01.2021	17.10.2022		
3437	Sel	19.05.2022			
3438	Sør-Fron	19.05.2022	17.10.2022		
3439	Ringebu	19.05.2022	17.10.2022		
3440	Øyer	20.05.2022			
3441	Gausdal	20.05.2022			
3442	Østre Toten	08.07.2022	23.08.2022	23.08.2022	23.08.2022
3443	Vestre Toten	21.10.2022	21.10.2022		
3446	Gran	01.01.2021	26.09.2023		
3447	Søndre Land	01.01.2021			
3448	Nordre Land	01.01.2021			
3449	Sør-Aurdal	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023
3450	Etnedal	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023
3451	Nord-Aurdal	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023
3452	Vestre Slidre	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023
3453	Øystre Slidre	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023
3454	Vang	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023	01.10.2023

4.1.2 Ortofoto og andre billedata

Ortofoto er målestokksriktige flybilder. Ortofoto etableres enten fra bilder fra nasjonalt program for omløpsfotografering (normalt med oppløsning på 25 cm) eller i forbindelse med Geovekst-prosjekter (normalt med oppløsning på 10 cm). Produktspesifikasjon for ortofoto beskriver de aktuelle ortofototypene. De mest aktuelle er ortofoto og sant ortofoto.

Eventuell etablering av andre billedata må vurderes i de lokale samarbeidene.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 *Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

Omløpsprogrammet dekker hele landet med nye ortofoto med et omdrev på 6-8 år. For tettere bebygde områder og områder med særskilt interesse, er det ønskelig med et hurtigere omdrev og bedre oppløsning enn det omløpsbildene gir.

Partene skal gjennom geodataplanlegging vurdere hvilke områder det er behov for egne ortofoto eller andre billedata i tillegg til ortofoto som etableres gjennom omløpsprogrammet.

I alle kartleggingsprosjekt skal det etableres ortofoto.

Det er ønskelig at det i planperioden gjennomføres testprosjekt i fylkene for utprøving av ny teknologi og nye plattformer for datafangst (iht. handlingsplanen for Geovekst). Slike prosjekt skal gjennomføres i tett dialog med Geovekst nasjonalt.

Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting, men med følgende tillegg:

- Det skal være ortofotodekning i hele FKB-A/B-området. For øvrige billedata skal dekning være tilstrekkelig til å dekke brukernes behov.

Status

Ortofoto

Det er etablert ortofoto med oppløsning på 20 cm for store deler av fylket, og ortofoto med oppløsning 10 cm for alle områder som er kartlagt i FKB-A/B, og der det finnes skråfoto.

Omløpsfoto

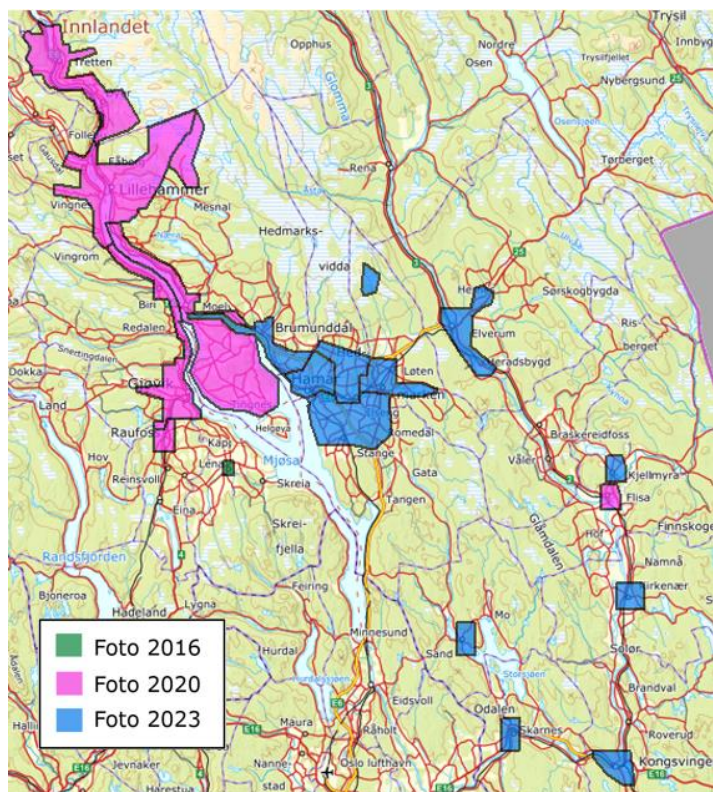
[Ortofoto med 25 cm er landsdekkende gjennom omløpsfotoprogrammet, oversikt over status og planer finnes](#)

Historiske ortofoto

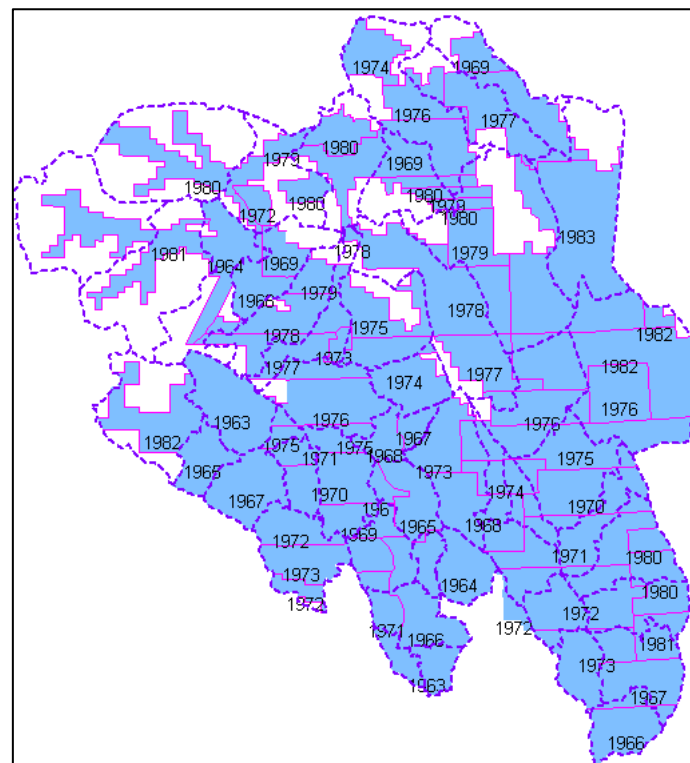
Det er etablert historiske ortofoto for hele Innlandet fra bilder tatt i forbindelse med førstegangskartleggingen av ØK. Det er i tillegg gjennomført et samarbeidsprosjekt for etablering av ortofoto for diverse historiske deknings innmeldt av partene. Alt er tilgjengelig via Norgebilder.no.

Skråfoto

Skråfoto er etablert i utvalgte områder i Innlandet gjennom samarbeidsprosjekter i 2016,2020 og 2023. Alle bilder forvaltes i en felles løsning, og er tilgjengelig via den enkelte parts kartløsning. Enkelte kommuner har også skråfoto fra tidligere, egne fotograferinger. Disse er tilgjengelig i kartløsningene på samme måte som 2016-2023-bilder.

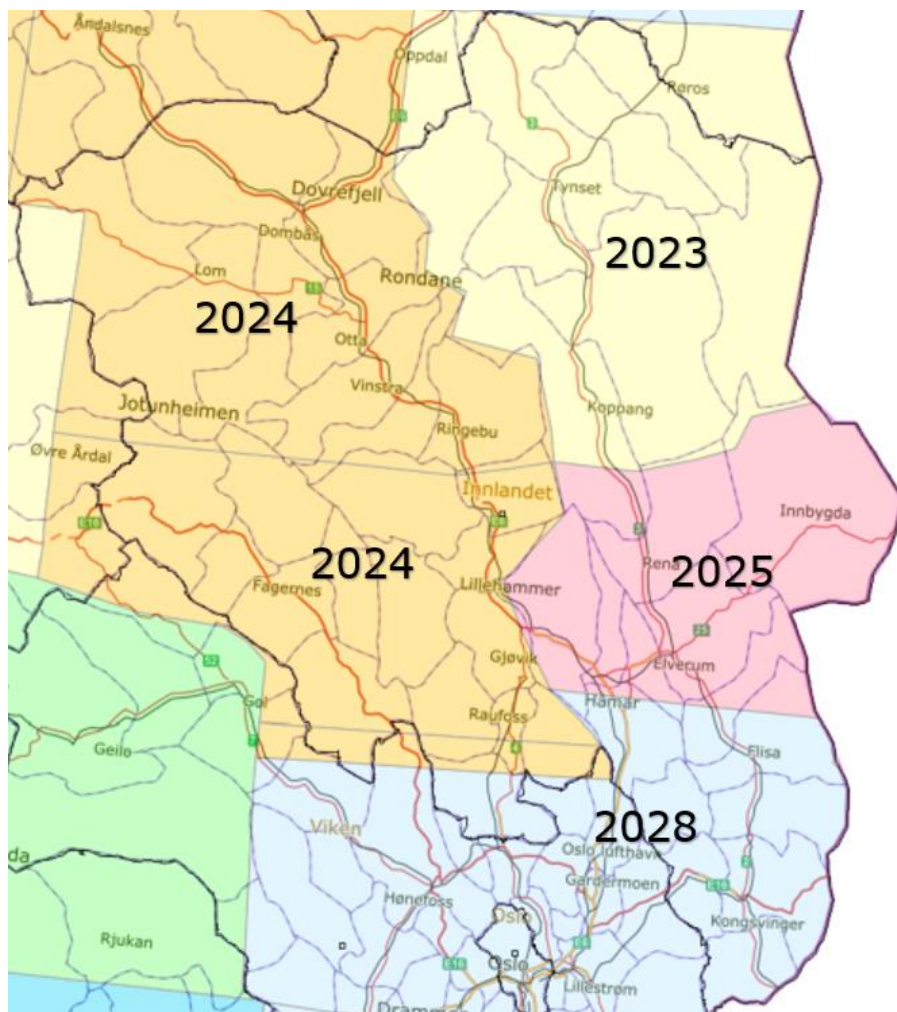
Figur 16 Områder med skråfoto etablert gjennom samarbeidsprosjekter i 2016/2020/2023

Figur 17 Dekningsområde for historiske ortofoto fra ØK-fotografering med årstall for flvfotoaraferinga

Delmål

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Ortofoto				
Ortofoto med oppløsning 10 cm i alle områder med FKB-A/B-bilder	Tilgjengelige ortofoto skal samsvare med FKB-data, ortofoto er ferskvare og må ajourføres	Etablere ortofoto i alle FKB-A/B prosjekter med fotografering	Geovekst	Kontinuerlig
Oftere oppdatering av ortofoto i sentrale områder	Ortofoto10 etablert ved FKB-A/B-kartlegging	Tilpasse ulike fotograferinger (FKB, skråfoto, droner)	Kartverket	Kontinuerlig
Data fra dronekartlegging tilflyte Norge i bilder; med rett kvalitet	Enkeltområder i Valdres, Lom, Skjåk, Follidal innlagt i Norgebilder	Være pådriver for å ta i bruk sentralt opplegg for tilgjengeliggjøring av data	Brukerforum drone	Kontinuerlig
		Opprette meldtjeneste med dekningskart for droneflyginger - via Temadata Innlandet	Brukerforum drone	2024
Være gode på å anvende droner og dronedata	Brukerforum for droner er opprettet	Sørge for et aktivt brukerforum - arrangere møter	Kartverket	Kontinuerlig
		Legge til rette for erfaringsutveksling og arrangere kompetansehevingstiltak	Brukerforum drone	Kontinuerlig
Omløpsfoto				
Forutsigbar gjennomføring av omløpsfotografering	Omløpsfotoprogrammet følger nå Innlandets plan, se fig 21	Gi innspill til omløpsfotoprogrammet ved behov for justeringer av fotoplan i forhold til Innlandets behov.	Geovekst	Kontinuerlig
		Tilby IR-oto i alle omløpsfotoprojekt	Geovekst	Kontinuerlig
Historiske ortofoto				
Historiske ortofoto i ønskede områder og tidsserier	Finnes fra ØK-førstegangs kartlegging, og dekninger etablert i samarbeidsprosjekt i 2021	Melde inn ønskede dekninger for etablering av ortofoto	Parter	Årlig
		Gjennomføre prosjekt ved behov	Kartverket	
Skråfoto				
Skråfoto i alle ønskede områder og med avtalt oppdateringshyppighet	Etablert i 2016, 2020, 2023 - se kart	Melde inn behov	Samarbeidsparter	Årlig
		Gjennomføre prosjekt ved behov	Kartverket	
Alle skråfoto i egnet forvaltnings- og visningsløsning	Avtale om felles løsning t.o.m 2025	Avtale fornyes/revideres i 2025	Parter/ Kartverket	2025
Sikre gode funksjonelle visningsløsninger og økt bruk av etablerte bilder	Brukerforum Skråbilder opprettet i 2020, webinar avholdt	Gjennomføre tiltak for kompetanseheving og erfaringsutveksling	Brukerforum Skråbilder	Kontinuerlig
		Utvikle visningsløsning via brukerforumet	Brukerforum Skråbilder	Kontinuerlig
Ortofoto fra alle skråfotoprojekter	Bilder er ferskvare, ortofoto kan lages som rimelig biprodukt	Bestilles i forbindelse med skråbildeperspekt. Samtidig fotografering med FKB-fotografering søkes unngått	Parter	Kontinuerlig

Figur 18 Blokkinndeling for omløpsfotografering, med årstall for planlagt fotografering.

4.1.3 Detaljerte høydedata (terreng og overflate)

I løpet av 2022 er det etablert en nasjonal detaljert høydemodell (NDH) for hele landet. Etablerte data er tilgjengelig i www.hoydedata.no.

I hovedsak er prosjektet gjennomført ved nymåling med laser (ca. 231.000km²), gjenbruk av eksisterende laserdata fra Geovekst (57.000 km²) og bildematching i større sammenhengende fjellområder uten vesentlig vegetasjon (36.000km²). Det er Kartverket som har koordinert prosjektet i tett samarbeid med nasjonale etater og Geovekst. På regionalt nivå har Geovekst sørget for tilleggsfinansiering i områder der større punktetthet har vært ønsket.

Eventuell etablering av andre høydedata vurderes i de lokale samarbeidene. Dette kan f.eks. være relevant etter større terrenginngrep. Høydekurver skal avledes fra NDH/høydedata (fra laser eller bildematching) – høydemodellen er primærkilde for høydeverdier.

Dataene kan brukes til blant annet analyser av skred-, flom- og rasfare. De vil også være viktige i forbindelse med arealplanlegging og bidra til å bedre flysikkerheten.

Nasjonal målsetting

Partene skal gjennom geodataplanlegging vurdere hvilke områder som skal laserskannes på nytt for å forbedre kvaliteten til den nasjonale høydemodellen (høyere oppløsning, ferskere data etc.).

Endelig avklaring rundt hvordan finansiering, kostnadsdeling og rettighetsforhold skal håndteres videre er foreløpig ikke avklart. Dette henger blant annet sammen med hvordan The Directive on open data (ODD-direktivet) vil bli implementert i Norge.

Etter Gjerdrum-ulykken har det blitt mer fokus på større sammenhengende kvikkleire-områder med stort potensiale for menneskelig og materielle tap. NVE vil i samarbeid med Geovekst-partene følge opp dette gjennom et program for periodisk laserskanning.

Det er ønskelig at det i planperioden gjennomføres testprosjekt i fylkene for utprøving av ny teknologi og nye plattformer for datafangst. Slike prosjekt skal gjennomføres i tett dialog med Geovekst nasjonalt.

Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting, men med følgende tillegg:

Det skal finnes oppdatert høydemodell for hele Innlandet, med detaljeringsgrad definert av brukerne.

Status

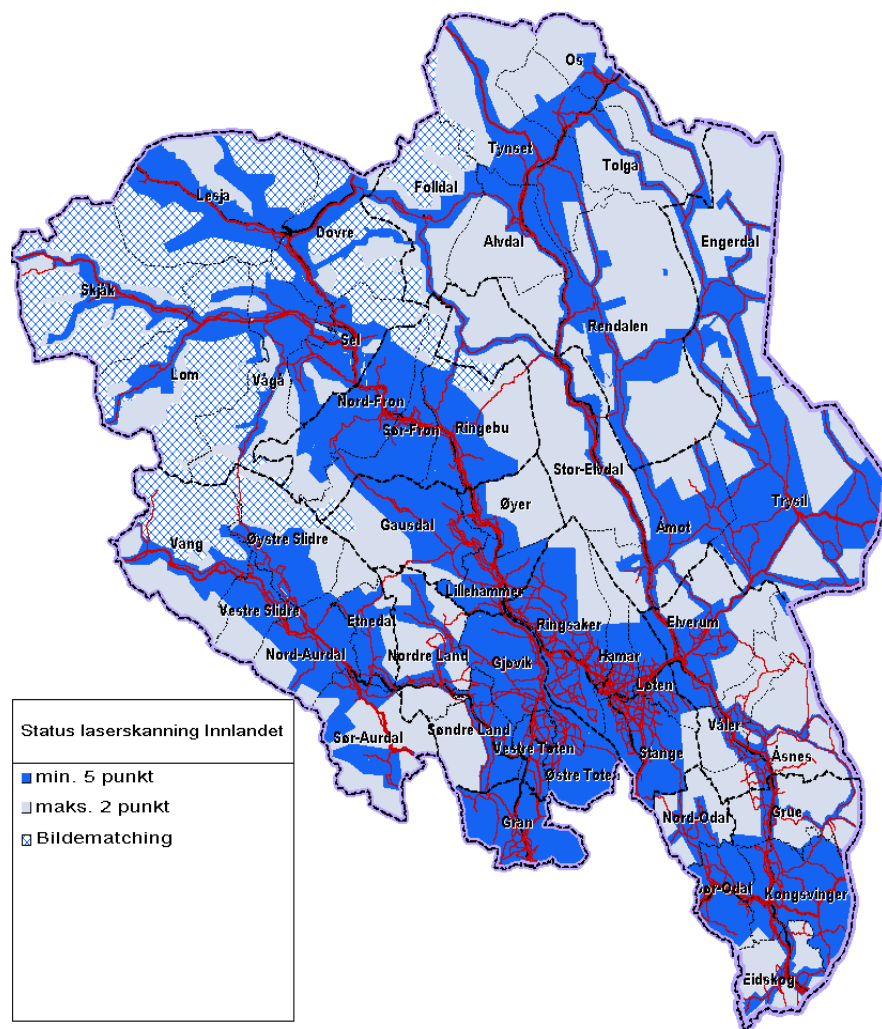
Førstegangsetableringen er delvis skjedd gjennom Geovekst-prosjekter, resten etablert via NDH. I Innlandet skannes det med 5 pkt/m² i alle områder med behov for detaljerte laserdata. En plan for helhetlig ajourhold av høydemodellen er vist i fig. 21. Gjennomføring av denne forutsetter nødvendig finansiering.

Punkttetthet	FKB-områder	Bruksområder
5 pkt	FKB-A/B/C	Kulturvernformål, faresonekartlegging, vegplanlegging, utbyggingsområder, skogbruksplanlegging etc
Bildematching	FKB-D	Fjellområder uten spesielle behov

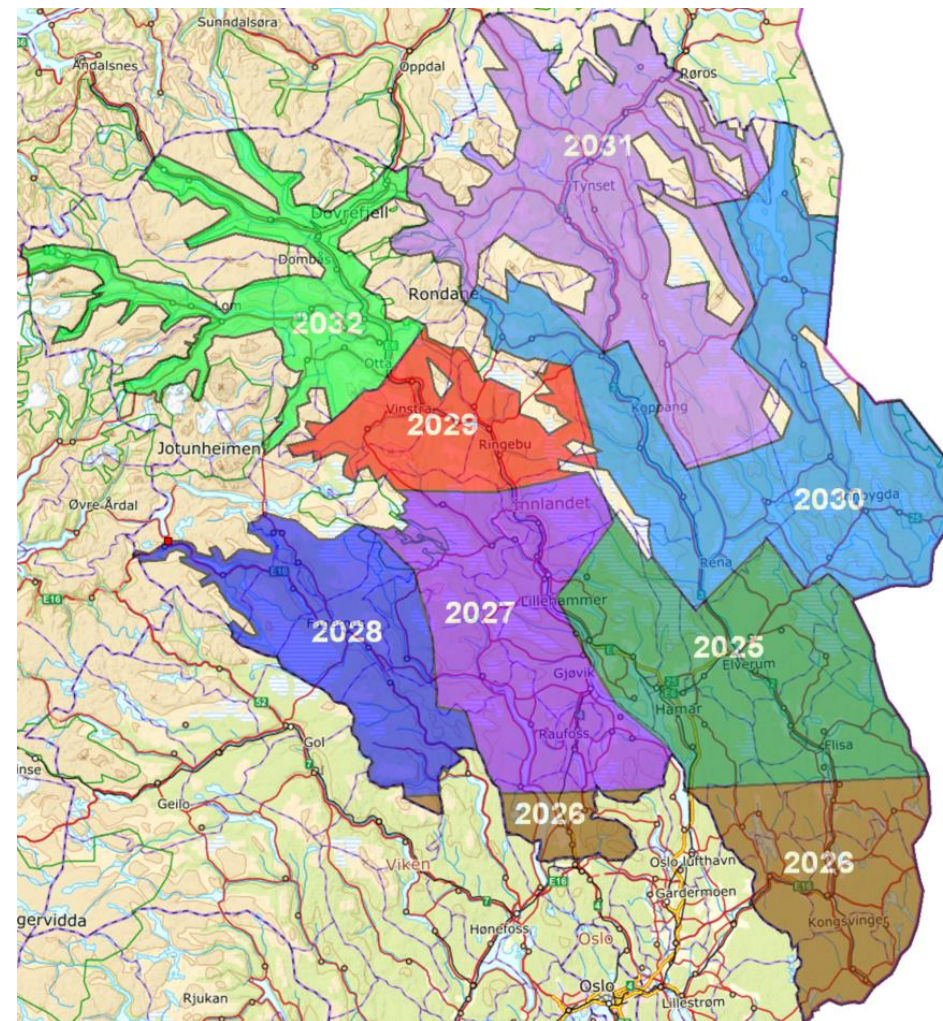
Figur 19 Standard og punkttetthet til ulike formål, med eksempler på bruksområder i Innlandet..

Delmål

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Oppdaterte høydedata og konsistens mellom høydedata og FKB-A/B-data	Terrenget endrer seg, og modellen må oppdateres	Laserskanne områder etter plan vist i fig.21	Geovekst	2033
		Benytte FKB-tiltak som grunnlag for vurdering av aktuelle, mindre områder for laserkanning i forbindelse med Geovekstprosjekter	Geovekst	
Økt nytteverdi og utnyttelse av høydedata	Flere bør benytte laserdata enn de som er brukere i dag	Informere aktuelle brukere om mulighetene ved å bruke laserdata i forbindelse med ND Regionmøter	Kartverket	
Alle etablerte høydedata med dokumentert kvalitet i nasjonal forvaltningsløsning	En del data etablert av ulike parter ligger ikke i nasjonal løsning (eks. data fra droner)	Være pådriver for å ta i bruk nytt opplegg for innlegging av data	Brukerforum drone	
		Opprette meldetjeneste med dekningskart for droneflyvninger - via Temadata Innlandet	Brukerforum drone	2024
Oppdaterte høydekurver	Høydekurver oppdateres i alle Geovekst laserprosjekt	Oppdatere høydekurver ved generering fra punktskyer fra laser eller foto (ingen fotogrammetrisk konstruksjon)	Geovekst	Kontinuerlig
Økt nytteverdi og utnyttelse av høydedata	Flere bør benytte laserdata enn de som er brukere i dag	Nedsette lokal arbeidsgruppe for bruk av høydedata i kommunene. Gruppen skal gi gode eksempler på bruk, og gi innspill til kompetansetiltak	AU Basis	2024

Figur 20 Oversikt over områder med laserdata og data fra bildematching

Figur 21 Plan for oppdatering av høydemodell

4.1.4 Matrikkeldata inkludert administrative grenser

Matrikkelen er landets offisielle register over fast eiendom, bygninger, bruksenheter og adresser. Gjennom matrikkelen skal viktige eiendomsopplysninger være tilgjengelig på en ensartet og pålitelig måte for alle faste eiendommer i landet. Matrikkelen utgjør sammen med Folkeregisteret og Enhetsregisteret de tre basisregistrene i landet. Og matrikkelen er av Digitaliseringsdirektoratet utpekt som en av 25 nasjonale fellesløsninger som skal kunne gjenbrukes i utvikling av offentlige digitale tjenester. Matrikkelen er skjermingsverdig objekt etter sikkerhetsloven som setter krav til kommuner og Kartverket som matrikkelmanndigheter om å sikre matrikkeldataenes tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet.

Kartverket er sentral og kommunene lokal matrikkelmanndighet, jf. matrikkelloven § 5a.

Det er kommunene som har ansvar for å utføre oppmålingsforretninger og føre matrikkelen i egen kommune. Kartverket skal sørge for ordning, drift og forvaltning av matrikkelen. Kartverket gjennomfører kurs, godkjenner de som skal føre matrikkelen, autoriserer landmålere og fører tilsyn med kommunene etter matrikkelloven.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsettingene følger av matrikkellovens formål og bestemmelser, i nasjonal geodatastrategi (oppdateres høsten 2023) og i Kartverkets strategi: - Opprettholde finansiell stabilitet, - effektivisere offentlig forvaltning, - styrke samfunnssikkerhet og beredskap, - skape et bærekraftig samfunn – klima og miljø og – øke innovasjon og næringsutvikling.

Matrikkelen skal i tråd med regelverk og instruks føres ensartet og innenfor gitte tidsfrister.

For årene 2024 – 2026 skal det være ekstra fokus på matrikkelen sin rolle som nasjonal fellesløsning i nytt verdsettningssystem for fritidsboliger i formuesskatten.

Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting, men med følgende tillegg:

- Det skal være konsistens mellom FKB-bygning og matrikkel

Status

Utviklingen i antall grunneiendommer og festegrunner som ikke er i matrikkelkartet er som vist i figuren under:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Innlandet	17586	17008	16351	15482	14578	13939	13696	13362	12694

Figur 22 Utvikling i antall grunneiendommer og festegrunner som ikke er i matrikkelkartet. Tall tatt ut i januar (2015-2017), fra 2018 er tallene fra august.

Delmål

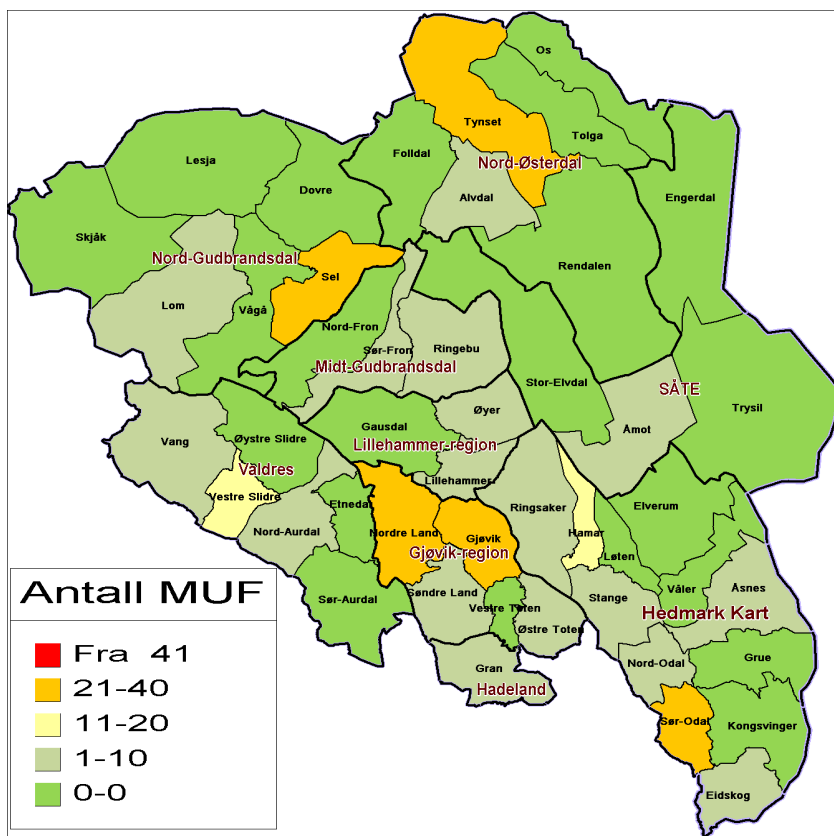
Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
For nye bygg, herunder fritidsboliger; Sikre at datafeltene BRA, vann, avløp, energi og oppvarming får full utfyllingsgrad og med riktig kvalitet	Ikke alltid denne informasjonen følger med byggesaken.	Utarbeide veiledningsmateriale som skal sikre ensartet føring kommunene i mellom	Kartverket	2024
		Implementere veiledningsmateriale som sikrer ensartet føring	Kommunen	2024
For eksisterende fritidsboliger: Oppdatere matrikkelen med informasjon om BRA, vann, avløp, energi og oppvarming fra evt andre kilder hvor kommunen har denne informasjonen	Det er i oktober 2023 registrert 92 273 fritidsbygg i Innlandet (bygningstype 161-163). 3,4% mangler BRA, 55% mangler info om vann, 65,3% mangler info om avløp, 69,7% mangler info om oppvarming og 68,4% mangler energikilde	Utarbeide veiledningsmateriale som skal sikre ensartet føring kommunene i mellom	Kartverket	2024
		Implementere veiledningsmateriale som sikrer ensartet føring	Kommunen	2024

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Alle kommuner i Innlandet skal ha autorisert landmåler, enten i egen kommune eller gjennom kommunesamarbeid	Etter 1. desember 2025 må den som utpekes til å bestyre oppmålingsforretninger være autorisert eiendomslandmåler	GIS-samarbeidene lager en plan for å møte krav om autorisering.	Kommunen	2025
Dele erfaringer fra matrikkel-forbedringstiltak	Flere kommuner har gjennomført større matrikkelforbedringstiltak - erfaringer fra disse bør deles med andre	Holde oppdatert liste over kommuner i Innlandet som har gjort større matrikkelforbedringstiltak, og hva de har hatt fokus på slik at andre lettere kan oppsøke erfaring	Kartverket/Kommunen	Kontinuerlig
		Organisere møteplasser (seminar/webinar) der positive erfaringer fra matrikkelforbedringstiltak deles	Alle	Kontinuerlig
Alle MUF er fullført i henhold til avtalt frist	Per 18.08.2023 er det 214 utsatte oppmålings-forretninger med utgått frist. Dette er fordelt på 24 kommuner, se figur 23. For oppdatert status se: https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/matrikkelenhet/«Bestående matrikkelenheter uten fullført oppmålingsforretning.xlsx»	Fullføre MUF innen frist, eventuelt bruke muligheten til å utsette merking i ytterligere 3 år	Kommunen	Kontinuerlig
		Kartverket sender ut statusrapporter	Kartverket	Årlig
		Statsforvalteren vurderer om det er nødvendig gjøre vedtak om fullføring av oppmålingsforretning på kommunens regning	Statsforvalteren	Kontinuerlig
Årlig reduksjon på 500 stk matrikkelenheter som ikke er i matrikkel-kartet	Per 18.08.2023 er det 12 694 bestående grunneiendommer og festegrunner som ikke finnes i matrikkelkartet, se figur 24 For oppdatert status se: https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/matrikkelenhet/«Bestående matrikkelenheter uten teig.xlsx»	Lage rutine for: a. Bli kvitt eiendommen b. Kartfeste eiendommen, brev til berørt grunneier (varsel før/etter)	Kartverket/Kommunen	2024
		Kommunene må sikre at gjennomførte oppmålingsforretninger og avsagte jordskiftedommer er innlagt i matrikkelen på tilfredsstillende måte	Kommunen	Kontinuerlig

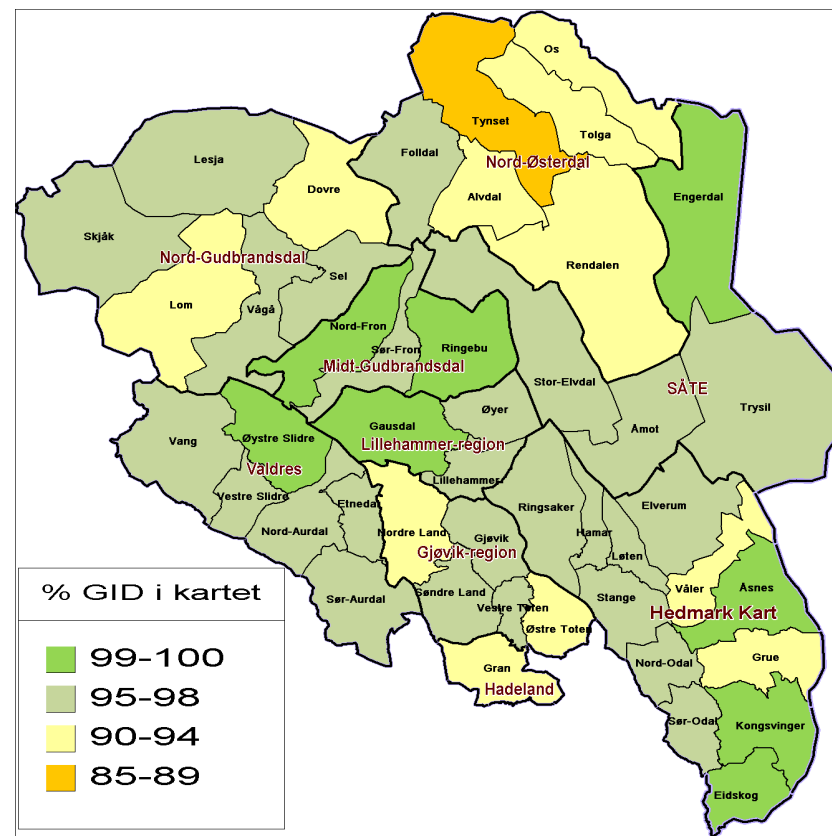
Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Årlig reduksjon på 500 stk matrikkelenheter som kun er registrert med fiktive grenser	Per 18.08.2023 er det 13 450 grunneiendommer og festegrunner som kun er registrert med fiktive grenser. For oppdatert status se: https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/matrikkelenhet/«Bestående matrikkelenheter med fiktive grenser.xlsx» Det er også mange eiendommer som har en eller flere grenser med dårlig kvalitet.	Tilby oppmåling til redusert pris i bestemte områder	Kommunen	Kontinuerlig
Årlig reduksjon på 300 teiger i matrikkelen som er registrert med flere matrikkelenheter, såkalte "kommabruk"	Per 02.08.2023 er det 12 650 teiger som er registrert med flere matrikkelenheter For oppdatert status se: https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/matrikkelenhet/«Antall teiger med flere matrikkelenheter.xlsx»	Kartverket sender ut rapport over disse teigene	Kartverket	Årlig
		Identifisere "kommabruk" innenfor områder regulert til utbygging.	Kommunen	Kontinuerlig
		Lage brevmal som kan informere og inspirere grunneiere til å rydde opp i "kommabruk". Gjøre det tilgjengelig for kommunene	Kartverket	2024
Matrikulering av umatrikulert grunn	Mye areal er registrert som 0/0 (Matrikkel-nummer mangler) eller 0/1 (Matrikkelnummer vann mangler)	Matrikulere veier i Innlandet	Kommunen/Innlandet fylkeskommune	Kontinuerlig
		Matrikulere annet umatrikulert areal	Kommunen	Kontinuerlig
Heve kvaliteten på eiendomsgrenser i matrikkelen	Mange av eiendomsgrensene i matrikkelen er registrert med dårlig kvalitet	Forbedring av kvalitet på grenser langs fylkesveg	Innlandet fylkeskommune	Kontinuerlig
		Ha rutine for at byggesak melder fra ved usikre grenser og at kommunen krever oppmåling	Kommunen	Kontinuerlig
		Bruke georefererte jordskiftekart og ferdigvegskart til kvalitetsforbedring	Kommunen	Kontinuerlig

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Full etterlevelse av 5-dagersfristen	<p>Stor variasjon fra kommune til kommune. Status for perioden 01.01.2023 - 22.08.2023 er at fra 15% av byggene til 100% føres innenfor frist. Totalt for Innlandet føres 80% innen frist.</p> <p>For status siste måned se: https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/bygg/ "Antall bygg med etterslep i registrering.xlsx"</p>	Kartverket følger opp kommunene med forsinkelsesstatistikk med antall dager over frist	Kartverket	Årlig
		Ta ut rapporter over bygg som ikke er registrert ferdigmeldt, en viss tid siden igangsetting	Kommunen	Årlig
Lovpålagte datafelt for arealer i bygninger fylles ut på bygninger registrert etter 1. januar 2010	Per 15.09.2023 er det 12% av byggene registrert etter 01.01.2010 som mangler bebygd areal, 7,3% mangler bruksareal og 76,4% mangler bruttoareal	Lage rutiner som ivaretar samordning mellom avdelinger i kommunen slik at feil/mangler blir meldt inn og rettet. Eks feiing/tilsyn, eiendomsskatt, kommunale avgifter osv.	Kommunen	
Minst 99 % av bygningspunktene i matrikkelen plassert innenfor bygningskropp i FKB-Bygning	<p>Vinteren 2017 var det ca. 35 000 aktive (byggningsstatus: ferdigattest, tatt i bruk) bygningspunkt som fantes i matrikkelen, men som ikke lå innenfor bygningskropp i FKB-Bygning. Per august 2023 er dette 18 301 (96,9%). Se figur 25.</p>	Kommunen registrerer bygningsomriss for byggpunkt	Kommunen	Kontinuerlig
		Gjennomføre 'byggvask' etter Geovekst-prosjekter for å rette opp avvik mellom matrikkel og FKB-data. I 2024 gjelder dette Lillehammerregionen og Valdres.	Kommunen	2024
		Kartverket sender ut feilrapport etter FDV-runder (1-2 ganger i året)	Kartverket	Kontinuerlig
Alle kommuner i Innlandet har gjort en førstegangs registrering av atkomstpunkt for aktuelle adresser	Dersom adressepunktet ikke definerer atkomsten på en klar og entydig måte, skal kommunen i tillegg tildele et atkomstpunkt. Per 01.09.2023 har 35 av 46 kommuner i Innlandet registrert et eller flere atkomstpunkt.	Registrering av atkomstpunkt skjer i henhold adresseveileder og føringsinstruks for matrikkelen	Kommunen	2024

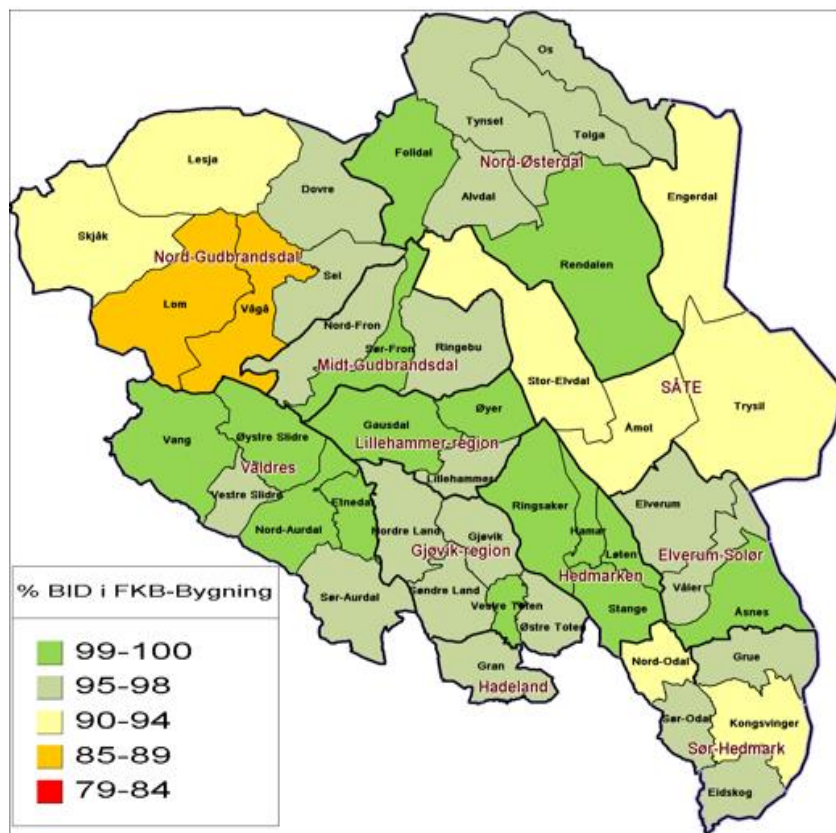
Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
100% vegadresser	Vegadressedekningen i Innlandet er per august 2023 på 99,2 %. Se figur 26. Det er 9 kommuner som per september 2023 ikke har oppnådd målet om minst 99% vegadresser. For oppdatert status se: <a "="" href="https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/adresse/">https://www.kartverket.no/datakvalitet/rapporter/adresse/ "Antall vegadresser og matrikkeladresser.xlsx"	Oppfordre kommunene til å omadressere fra matrikkel- til vegadresser, eller slette matrikkeladresser der de ikke er knyttet til adresseverdig bygg.	Kommunen	2025
		Kommunene må ikke lage nye matrikkeladresser.	Kommunen	Kontinuerlig
Forbedre koblinger mellom adresser og bruksenheter i		Opplæring i hvordan bruksenheter skal føres i matrikkelen, herunder kobling til adresse	Kartverket/kommunen	2024

Figur 23 Antall MUF med utgått frist for oppmåling, per 7. september 2023

Figur 24 Fullstendighet i matrikkelkartet i prosent, per 18. august 2023

Figur 25 Fullstendighet i prosent av antall BID innenfor bygningskropp i FKB-Bygning, september 2023.

Figur 26 Antall matrikkeladresser som gjenstår i kommunene pr. 18. august 2023.

For mer detaljer se Kartverkets [Adressestatus](#), denne oppdateres 3 ganger i året

4.2 Plandata

I dette kapitlet beskrives arbeidet med plandata i Innlandet. Delmål for temadata er hentet fra Handlingsplan arkfane 4.2.

Geodataloven og Plan- og bygningsloven (PBL) med forskrifter stiller blant annet krav til etablering, forvaltning, tilgjengeliggjøring av plandata, samt at kommuner skal levere årsversjoner av spesifiserte datasett i planregisteret til Kartverket.

[Nasjonal geodatastrategi](#) med tilhørende handlingsplan, tiltak 5:

«Heve kvaliteten på arealplandata – forbedre tilgang til planregister» gir føringer.

Gode, oppdaterte plandata, med løpende forvaltning og pålitelig datatilgang for offentlige etater, innbyggere og næringsliv.

- sikre forankring og tid til å føre relevant informasjon i planregisteret
- sikre mer fullstendighet i de kommunale planregistrene gjennom fortløpende oppdatering
- sikre bedre samhandling og tilgang til arealplandata

For at [Norge digitalt](#) parter skal kunne gjøre sitt arbeid på en effektiv og kvalitetssikker måte har de behov for effektiv og robust tilgang til oppdaterte digitale plandata med god kvalitet, for alle planstater, fra flest mulig kommuner.

Nasjonale og regionale mål og tiltak skal støtte opp under dette.

Nasjonal målsetting

Sikre forankring og tid til å føre relevant informasjon i planregisteret.

- Forankret i ledelse.
- Prioritert oppgaven.

Sikre mer fullstendighet i de kommunale planregistrene gjennom fortløpende oppdatering.

- Etablere rutiner for løpende forvaltning.
- Gjennomføre/delta på kurs i forvaltning av planregistre.
- Etablere kommunesamarbeid for å bidra til å sikre forvaltning og deling av arealplaner i kommuner som ikke har ressurser/kapasitet/kompetanse selv.
- Styrke kvaliteten på kartdelen av planregisteret gjennom ytterligere vektorisering og kvalitetsheving av aktuelle planer.

Sikre bedre samhandling og tilgang til arealplandata.

- Bidra til at flest mulig kommuner deler sine digitale planbaser med Norge digitalt gjennom geosynkronisering - alle planstater, plannivåer og plantyper.

- Bidra til å sikre robust og stabil geosynkronisering.
- Bidra til at alle kommuner leverer årsversjoner til Kartverket, fortrinnsvis ved geosynkronisering, og at årsversjonene inneholder vedtatte kommuneplaner/-delplaner og reguleringsplaner.
- Medvirke til utvikling på planområdet, f. eks ved å beskrive brukerbehov, delta i arbeids- og referansegrupper, være pilotkommuner, ved å tidlig ta i bruk nye løsninger som kommer eller ved å gi tilgang på data til testing av nye digitale løsninger.
- Kommunene oppfordres til oppheving av gamle planer ved for eksempel kommuneplanrulling for å sikre entydig tolkning og likebehandling.

Avtaler med og leveranser fra kommunene til Norge digitalt og årsversjoner til Kartverket håndteres gjennom [FDV-avtalen](#) med vedlegg.

Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting.

Delmål

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Oppdatert planregister i alle kommuner	Det tar noen ganger lang tid fra en plan blir vedtatt til den blir lagt inn i kommunens forvaltningsbase	Kommunene skal årlig, i forbindelse med FDV-runden bekrefte ovenfor Kartverket at de har en oppdatert rutinebeskrivelse for forvaltning av planregisteret.	Kommunen	2024
		Arrangere fagdag/kurs i forvaltning av planregister.	Kartverket	2024
Geosynkronisering av kommuneplan/kommunedelplan i alle kommuner i Innlandet	Per 21.09.2023 geosynkroniserer 33 kommuner kommuneplaner	Geosynkronisering av kommune- og kommunedelplan settes opp i kommuner som ikke har det	Kommunen	2025
Jobbe for sikker drift av geosynkronisering og god feilrapportering	Det ble gjort flere tiltak i 2021/2022. Dette har gitt mindre feilmeldinger og mer stabil drift, men det må fortsatt jobbes med å skape gode rutiner knyttet til feilretting og mer forståelige feilrapporter	Følge rutinebeskrivelser og ha rutiner for å ta tak i feilmeldinger	Kommunen	Kontinuerlig
		Utforske muligheten for å ta i bruk Push-synkronisering	Kommunen	2024
Effektiv og samordnet forvaltning, drift og vedlikehold av alle plandatasett	Ønsker å sikre at brukerne av plandata har tilgang til kvalitetssikrede og homogene data	Ved behov gjennomføre plankontroll FDV-runder. I tillegg ta i bruk maskinelle plankontroller etter hvert som disse er ferdig utviklet.	Kartverket	Årlig
		Gå gjennom resultatet av kontrollen i punkt 4.1 på møter med kommunene i etterkant av FDV-runden ved behov.	Kartverket	Årlig

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Kommunene i Innlandet skal ha mest mulig lik praksis for registrering av dispensasjoner	Veldig varierende fra kommune til kommune om, hvordan og hvilke dispensasjoner blir registrert	Sette ned en arbeidsgruppe som lager felles rutinemal for registrering av dispensasjoner	AU Tema	2024
Alle nye kommuneplaner/kommunedelplaner utarbeidet etter gjeldende produktspesifikasjon og tilgjengelig gjennom Norge digitalt-løsninger	45 av 46 kommuner har tilgjengelig kommuneplandata (mangler Eidskog).	Hvis kommunen ikke geosynkroniserer kommune- og kommunedelplaner må vedtatt arealplan sendes til Kartverket så raskt som mulig etter vedtak	Kommunen	2024
Utforske bruk av ePlanSak hos kommuner og fylkesetater	ePlanSak er i tidlig oppstartsfasen	Sette seg inn i «Nasjonal produktspesifikasjon – Fagsystem for digital plansaksbehandling (ePlanSak), fagsystem for digital byggesaksbehandling (eByggeSak), og kommunalt planregister» (KS)	Kommunen	
		Holde seg oppdatert på arbeidet med å digitalisere plan- og byggesaksområdet	Kommunen	
Lykkes med digitale planprosesser og overgang til plan 5.0	Det er mange gamle arealplaner som ikke lenger er aktuelle. I tillegg er det økende krav til kvaliteten på arealplaner for å kunne ta i bruk mulighetene innenfor digitale planprosesser.	Kvalitetsheving, planvask og oppheving av gamle planer.	Kommunen	
		Opprette en arbeidsgruppe som lager en anbefalt metode (best practis) for hvordan kommunen kan løse pkt.8.1	AU Tema	
		Erfaringsutveksling rundt digital medvirkning i planprosessen.	AU Tema	
		Sette seg inn i og planlegge overgang Plan 5.0.	Kommunen	

4.3 Temadata

I dette kapitlet beskrives arbeidet med temadata i Innlandet. Delmål for temadata er hentet fra Handlingsplan arkfane 4.3.

Bruk av temadata er grunnleggende for å kunne løse viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø, klima, risiko og beredskap, planlegging og forvaltning.

Det offentlige kartgrunnlaget (DOK) er offentlige geografiske data som er tilrettelagt for kommunenes plan- og byggesaksarbeid, herunder også temadata. Formålet med det offentlige kartgrunnlaget er å sikre en kunnskapsbasert og effektiv planlegging og saksbehandling.

Kommunene skal årlig ta stilling til hvilke datasett som skal være det offentlige kartgrunnlaget i kommunen. DOK-listen vil være en sammensetning av nasjonale DOK-datasett og DOK-tilleggsdata. Til hjelp i dette arbeidet har Kartverket utarbeidet veileder for valg av DOK i kommunene og egne DOK-verktøy i Geonorge. Kommunene oppfordres til å bidra med data til nasjonale datasett og til å utarbeide egne datasett.

Temadata som er etablert kommunalt og regionalt, og som er av interesse for en eller flere regionale parter, bør gjøres tilgjengelig for Norge digitalt via Geonorge.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 3 *Heve kvaliteten på det offentlige kartgrunnlaget (DOK)*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

- Alle aktuelle DOK-tilleggsdata (lokale data) som finnes i kommuner skal registreres og holdes vedlike i Geonorge
- Alle aktuelle lokale data skal forvaltes i nasjonale datasett i samarbeid med nasjonale etater
- Etablering av nye aktuelle kommunale datasett, samt registrering i Geonorge
- Økt bruk av temadata i kommunal forvaltning

Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting, men med følgende tillegg:

Innlandet har valgt ut disse datasettene som lokale temadatasett som det skal settes ekstra fokus på:

- Turruter
- Genererte dreneringslinjer
- POI (interessepunkter)
- Støydata
- Byggegrenser veg
- Miljøregistrering i skogbruket

Mange kommuner i Innlandet har etablert kommunale temadatasett, enten i form av egne prosjekter eller som grunnlagsdata i forbindelse med for eksempel kommuneplan arbeidet. Alder, kvalitet og registreringsmetodikk varierer fra datasett til datasett og fra kommune til kommune. Det er et mål å få systematisert og standardisert datasettene, for enklere bruk, distribusjon og standardisert lagring (forvaltningsdatabaser).

Status

I Innlandet er samarbeidet Temadata Innlandet etablert. Dette samarbeidet skal sikre kommunene og Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen enkel og lik tilgang på temadata, herunder DOK-datasett. Samarbeidet er en viktig del av temadatasatsningen for ND-parter i Innlandet, og skal sikre god lokal tilgang av temadata. Samarbeidet er et supplement til Geonorge.no og vil ta i bruk funksjonalitet derifra så sant det er tilgjengelig for de oppgavene Temadata Innlandet er tenkt til å løse. I 2021 ble det vedtatt en ny strategi for Temadata Innlandet.

Hovedmålet er at Temadata Innlandet skal være en felles plattform for tekniske og faglige problemstillinger knyttet til tilgang til geodata, løsninger og digital samhandling i Innlandet.

Målområder Temadata Innlandet ønsker å videreutvikle, styrke og løse utfordringer til:

- Digital samhandling, brukerbehov og løsninger
- Kommunikasjon og opplæring
- Ressurser

Eier av problemstillingen er Norge digitalt i Innlandet. Styringsgruppe er Lederforum for GIS i Innlandet.

Temadata Innlandet har en sentral rolle i Temadata og DOK - arbeidet i Innlandet og er et viktig samarbeid for at vi skal klare å bygge et godt kunnskapsgrunnlag tilgjengelig for Norge Digitalt – partene i Innlandet.

Delmål

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Økt bruk av temadata	Det ligger et stort uforløst potensial i mer bruk av DOK-data blant Norge Digitalt partene innenfor viktige område som f.eks klima og miljø, næringsutvikling, boligutvikling og beredskap. Det er viktig å vise mulighetene som finnes og gjøre veiledning og data tilgjengelig for brukerne. I innlandet skal vi styrke forståelsen for bruk av DOK som et kunnskapsgrunnlag i viktige samfunnsoppgaver.	Tilgjengeliggjøre sammenstilt datagrunnlag for analyser via Temadata Innlandet innenfor disse temaene: a. Bygningsstatistikk b. Næringsstatistikk c. Befolkning, demografi	Temadata Innlandet	2024
		Lage fortellerkart via Temadata Innlandet for å presentere gode løsninger/eksempler på bruk av data.	Temadata Innlandet	2024
		Informasjonskampanje mot kommuneledelse. Temadata Innlandet skal finne en egnet arena for dette tiltaket. Det skal basere seg på geodatastrategien for Innlandet med brukerhistorier og forankring.	Temadata Innlandet	2024
Temadata Innlandet (TI) skal bidra til bedre digital samhandling i Innlandet.	Det er ulik bruk ulik praksis innenfor det å bruke data og tjenester for å løse viktige samfunnsoppgaver blant kommunene og fylkesetatene i Innlandet. Temadata Innlandet skal bidra til at dette blir enklere.	Drifte og strømlinje dataflyt, inn og ut av TI-basen, samt utforske hvilke muligheter man har innenfor den nasjonale infrastrukturen.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
		Utvikle prioriterte analyser jf. delmål 1.1.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
		Ta tak i nye datasett og sette disse i drift ved nye brukerbehov.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
		Workshop i prosjektgruppa i Temadata Innlandet sammen med GIS-samarbeidene.	Temadata Innlandet	2024
		Lage løsning for dronemetadata i Temadata Innlandet	Droneforum Innlandet	2024
		Jobbe mot nasjonale dataeier - dekningskart.	Temadata Innlandet	2024

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
<p>Utvikle det offentlige kartgrunnlaget(DOK) med lokale temadata. I Temadata Innlandet skal vi, forvalte og drifte følgende lokale temadata i 2023:</p> <p>1.Dreneringslinjer 2.POI (interessepunkter) 3.Støydata for skytebaner, vindturbiner og industri 4.Byggegrenser veg.</p>	<p>Temadata Innlandet etablerer, drifter og tilgjengeliggjør noen fylkesdatasett for fylkesetatene og kommunene. Det er viktig at disse dataene holdes oppdaterte og at kommunene bruker dataene i sin saksbehandling</p>	Dreneringslinjene ajourføres ved nye terreng- og stikkrenne data.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
		Tiltak for stikkrenneregistrering i kommunene, hos veg-etatene og Bane Nor for å kunne forbedre dreneringslinjedataene.	Norge Digitalt-partene	Kontinuerlig
		POI-gruppa i Temadata Innlandet utvikler, drifter og vedlikeholder registreringsklienten.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
		POI-gruppa i Temadata Innlandet etablerer løype for å vaske sentrale databaser med data fra POI-databasen.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
		Kommunene oppdaterer POI-dataene for sin kommune ved behov og minst en gang i året.	Kommunene	Årlig
		Det skal tas et initiativ for at lokale datasett legges inn i nasjonale mottaksløsninger. Spørreundersøkelsen i 2023 viste at det finnes den del lokalt etablerte data.	Kommunene	2024
		For støysone skytebane skal Temadata Innlandet lage datasett med markering av skytebaner med link til rapport	Temadata Innlandet	2024
		Kommunene leverer data til støydatasettene.	Kommunene	Årlig
		Byggegrenser veg tas ut med grunnlag i NVDB og tilgjengeliggjøres i Temadata Innlandet-basen.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig
Alle datasettene lokale datasettene i Temadata Innlandet gjøres tilgjengelige i Geonorge.	Temadata Innlandet	Kontinuerlig		

Tabell med delmål og tiltak for temadata i Innlandet.

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Temadata Innlandet skal sørge for god kommunikasjon, slik at brukerbehov og problemstillinger fanges opp og sørge for opplæring slik at data og løsninger blir tatt i bruk.	Det er utfordrende å nå ut med informasjon og dele kunnskap til alle kommunene og fylkesetatene.	Årlig statusmøte med GIS-samarbeidene	Temadata Innlandet	2024
		Temadata Innlandet webinar	Temadata Innlandet	Årlig
Det offentlige kartgrunnlaget(DOK) styrke forståelsen for at kommunene skal velge sitt DOK og aktivt bruke dette i plan og byggeprosesser.	De fleste kommuner i Innlandet gjør en jobb på å velge ut datasett til DOK, men det gjenstår endel før de kommunale DOK-listene brukes aktivt i kommunene.	Informasjon til kommunene om utvelgelse av datasett til DOK.	Kartverket	Årlig
		Bruke Norge Digitalt-møtene til kompetanseheving og informasjon om DOK	Kartverket	Årlig
		Vurdere og velge aktuelle nasjonale og lokale datasett – til kommunal DOK-liste og bruke denne DOK-lista aktivt som beslutningsgrunnlag.	Kommunene	Årlig
		Sørge for at DOK-lista ligger tilgjengelig og kreve at eksterne planleggere og andre legger disse til grunn i plan og byggesaker.	Kommunene	Årlig

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Økt bruk av kart og GIS i beredskap og samfunnssikkerhet	Det er lite aktivt samspill mellom kartmiljøet og beredskapsmiljøet i dag	Etablere samarbeid om bruk av drone i beredskap og samfunnssikkerhet	Droneforum Innlandet	2024
		Få på plass veileder/sjekkliste for etablering/fremskaffing av datagrunnlag ved krisehendelser.	Kartverket	2024
		Temadata Innlandet skal undersøke muligheten for å fremskaffe flere beredskapsrelevante datasett som kan formidles til partene.	Temadata Innlandet	2024
		Temadata Innlandet skal definere noen nyttige kartanalyser/kartfunksjonalitet for ROS-analyser og deretter sette opp disse som et hjelpemiddel for ROS-analyser i kommunene og hos fylkespartene.	Temadata Innlandet	2024
Turruter Oppdatert datasett for turruter i alle kommuner.	Mange kommuner og samarbeid i Innlandet har samlet inn og systematisert, eller vurdere å begynne innsamling av turruter. Dataene er i ulik grad gjort tilgjengelig for andre. I forbindelse med det nasjonale prosjektet friluftslivets ferdselsårer kartlegger mange kommuner eksisterende stier og ruter. Det er ønskelig at dette er data som kommer inn i den nasjonale turrutebasen.	Kartverket gjennomfører teknisk kontroll av de lokalt registrerte turrutene, og lagrer disse i Nasjonal database for turruter	Kartverket	Kontinuerlig
		Kvalitetsforbedre ruter med FKB-data, samt komplettere FKB-data med geometri fra ruter der det mangler i FKB	Kommunene	Kontinuerlig
		Ta datasettet inn i FDV-avtalen etter etablering	Geovekst	Kontinuerlig
		Regionvis gjennomføring av friluftslivets ferdselsårer med samtidig oppdatering av den nasjonale turrutebasen med eksisterende turruter.	Kommunene	2025
		Delfinansiering fra Geovekst for samtidig kvalitetsheving av FKB-TraktorvegSti i forbindelse med friluftslivets ferdselsårer.	Geovekst	2025

4.4 Marine data

På land er det lange tradisjoner for geodatasamarbeid, standardisering og infrastruktur. Vannflaten gir andre utfordringer enn på land i forbindelse med datainnsamling.

Kartverket, Norges geologiske undersøkelse og Havforskningsinstituttet har i tre år samarbeidet om å lage helt nye og detaljerte kart for tre utvalgte pilotområder langs norskekysten, blant annet i Ålesund og Giske.

Marine grunnkart i kystsonen (<https://kartverket.no/geodataarbeid/marine-grunnkart-i-kystsonen>) er detaljerte kart som viser geografiske egenskaper og forhold under vann i kystområder. Kartene gir informasjon om havbunnen, sjødybde, bunnforhold, tidevann, strømmer, geologi, biologi, kjemisk miljøtilstand og andre aspekter av de marine miljøene nær kysten. Marine grunnkart er viktige verktøy for å forstå og planlegge aktiviteter som fiskeri, skipsfart, kystsikring, miljøovervåking, og økologisk forvaltning. De hjelper også med å identifisere potensielle farer og muligheter i kystområdene, og de er avgjørende for å støtte en bærekraftig forvaltning av hav- og kystressurser.

Geodatakoordinering og infrastruktur vil gjøre det mulig å ha et sammenhengende kunnskapsgrunnlag på tvers av sjø og land i forbindelse med kommuneplaner og kystsoneplanlegging. Dette er avgjørende for å oppnå en bærekraftig og integrert planlegging av kystsoneområder. Det hjelper med å forstå de komplekse sammenhengene mellom land- og sjømiljøer og sikrer at beslutninger er basert på en helhetlig vurdering av alle relevante faktorer:

1. **Økosystemtilknytning:** Mange økosystemer i kystområder er sammenkoblet, og endringer som skjer på land, kan ha direkte eller indirekte innvirkning på marine økosystemer og omvendt. For eksempel kan forurensning fra land påvirke vannkvaliteten i havet, og endringer i kystlandskapet kan påvirke kysterosjonen og sjøområdene. Et sammenhengende kunnskapsgrunnlag bidrar til å forstå disse komplekse sammenhengene og ta hensyn til dem i planleggingen.
2. **Bærekraftig arealbruk:** Planlegging på tvers av sjø og land hjelper til med å koordinere arealbruk for å opprettholde en bærekraftig balanse mellom ulike aktiviteter og interesser. For eksempel må beslutninger om arealbruk på land, som boligutvikling eller industri, ta hensyn til effekten på marine ressurser og økosystemer, som gyteområder for fisk.
3. **Klimatilpasning og katastroforebygging:** Sammenhengende planlegging tar hensyn til klimaendringer og katastrofer som oversvømmelser og stormflo. Dette innebærer å forstå hvordan land- og sjøområder påvirkes av klimaendringer og utvikle tilpasningsstrategier som tar hensyn til begge områdene. For eksempel kan planleggingen for kystsikring og flomforebygging omfatte både land- og sjøaspekter.
4. **Juridiske og administrative hensyn:** Juridiske og administrative rammer kan variere mellom land- og sjøområder. Å ha et sammenhengende kunnskapsgrunnlag hjelper myndighetene med å koordinere planleggingen og sikre at de rette retningslinjene og forskriftene blir implementert både på land og i sjøen.
5. **Konfliktforebygging:** Interesser og konflikter kan oppstå mellom ulike brukere av kystområdene, for eksempel fiskere, turismebransjen og landutviklere. Et sammenhengende kunnskapsgrunnlag gir en felles forståelse av situasjonen og bidrar til å løse konflikter gjennom en integrert tilnærming.
6. **Effektiv ressursforvaltning:** Effektiv forvaltning av marine ressurser krever en helhetlig tilnærming som tar hensyn til både land- og sjøområdene. Dette hjelper med å unngå overutnyttelse av ressursene og opprettholde sunne økosystemer.

Et satsingsforslag om marine grunnkart i kystsonen som et nasjonalt program er levert til regjeringen med foreslått oppstart i 2024.

Målsetting i Innlandet

Innlandet har ingen kystlinje, vi har derfor ingen aktiviteter knyttet til marine data.

4.5 Fylkesspesifikke tiltak - Klimatilpasning

Lederforum for GIS i Innlandet ønsker å løfte fram arbeidet med klimatilpasning som den neste store satsingen i Innlandet. Ekstremværet Hans rammet deler av Innlandet hardt og aktualiserer behovet for gode geodata og verktøy både til forebygging og krisehåndtering. Den nye regionplanen for samfunnstryggleik og regionplanen for klima, energi og miljø peker begge på tiltak hvor geodatasamarbeidet i Innlandet er ansvarlige.

Det er allerede en rekke gode initiativ og tiltak som enten er i gang eller på planleggingsstadiet for eksempel:

- Felles kartverktøy for registrering av hendelser under krise
- Samordning av datafangst og deling av data
- Arealregnskap, regionalt og kommunalt
- Myrkartlegging
- Innmåling av kritiske punkt, videreutvikle datasett for dreneringslinjer, kvalitetsforbedring av detaljerte vanndata

I første omgang er det satt ned en arbeidsgruppe med deltakere fra Statsforvalteren, Fylkeskommunen, kommunene og Kartverket. Arbeidsgruppa får i oppgave å utarbeide et satsingsforslag. Målet er å få til en best mulig samordning av aktivitetene i fylket, prioritere tiltak og sørge for god forankring og nødvendig finansiering. Resultatet fra dette arbeidet vil forhåpentlig resultere i konkrete mål og tiltak i neste versjon av fylkesgeodataplanen.

5 Kompetanse

En viktig suksessfaktor for Norge digitalt er at deltakende parter har tilstrekkelig kompetanse til å utnytte potensialet i å være en del av samarbeidet. Det er derfor behov for påfyll av fagkompetanse med jevne mellomrom. Delmål for kompetanse er hentet fra Handlingsplan arkfane Kap 5.

Nasjonal målsetting

Gjennom Norge digitalt-samarbeide tilby og gjennomføre nødvendige og ønskede opplæringstiltak slik at samarbeidspartene på en mest mulig effektiv måte kan nyttiggjøre seg verdien av våre investeringer i en felles geografiske infrastruktur.

Målsetting i Innlandet

Tilsvarende som nasjonal målsetting, men med følgende tillegg:

- Arbeide for at saksbehandlere tar i bruk tilgjengelige geodata og tjenester.

Delmål

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Saksbehandlere bruker tilgjengelig geodata og tjenester	Kontinuerlig behov for kompetanseutvikling. Høy grad av utskifting blant saksbehandlere.	Gjennomføre kompetansedag for saksbehandlere i forbindelse med regionmøtene	Kartverket	2024
Samsvar mellom FKB-Bygg og matrikkelen	Mye avvik mellom FKB-Bygg og matrikkelen	Gjennomføre byggkurs (FKB og matrikkelen) hvert annet år	Kartverket	kontinuerlig
God kvalitet på vegtema	Mye feil, mangler og inkonsistens i disse datasettene i alle kommuner	Gjennomføre kurs i kommunal ajourføring av vegtema hvert annet år	Kartverket	kontinuerlig
God kvalitet i matrikkelen	Det jobbes kontinuerlig med innlegging av nye data og forbedring av eksisterende data i matrikkelen. Fagdag med aktuelle tema vil bidra til økt kvalitet på arbeidet.	Fagdag matrikkelen	Kartverket	2024

Delmål	Status	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Oppdatert planregister i alle kommuner	Det tar noen ganger lang tid fra en plan blir vedtatt til den blir lagt inn i kommunens forvaltningsbase	Temadag/webinar om viktigheten av oppdaterte planregister. Statsforvalterne deltar. Kan eventuelt kombineres med teknisk kurs	Kartverket	2024
Synliggjøre bruk av geodata i andre miljø	Uutnyttet potensiale i noen miljøer	Delta på lokale og regionale konferanser for plan, klima, miljø og byggesak	Geovekst	
Gjøre anleggseiere i stand til å levere iht. ny luftfartshinderforskrift	Ny forskrift som berører mange nye anleggseiere	Fagdag for anleggseiere (kommuner, vegetater, private)	Kartverket	2024
Faglig møteplass	Arrangeres årlig	Sentrale geomatikkdager - Lillehammer 12-14. mars 2024	Geoforum	2024
Kunnskap om nye fellesløsninger for plan og bygg	Flere nye løsninger under utvikling	Webinar	DIGI Innlandet	2024
Nanolæring	Informere og kurse lokalt om aktuelle tema.	Korte kurs/info om et spesifikt emne på 10-15 min,	Region-samarbeidene	2024

6 Handlingsplan

Dette er en fireårig handlingsplan som viser planlagte samarbeidsprosjekter (Geovekst, planprosjekter etc.) og aktiviteter. Handlingsplanen skal som minimum inneholde samfinansierte, tidsavgrensede prosjekter. Den inneholder en kostnadskalkyle som kan benyttes ved budsjettering. En søkbar versjon av Handlingsplanen finnes som et frittstående regneark/vedlegg til dette dokumentet. Denne sendes til den enkelte samarbeidspart ved forespørsel. (På grunn av reglene rundt UU-utforming av dokumenter som legges på internett, kan vi ikke legge ut handlingsplanene som søkbare regneark.)